

MAR/APR 2008

VOL. LXXIII, No. 3-4

PROCESSED

JUN 01 2008

GTU LIBRARY

CHRIST IS RISEN! HRISTOS A ÎNVIAT!

SOLIA

THE
HERALD

CHAIRMAN:

Most Rev. Archbishop
Nathaniel Popp

VICE-CHAIRMAN:
Right Rev. Bishop Irineu Duvlea
ENGLISH EDITOR / SECRETARY:
Archdeacon David Oancea
ROMANIAN EDITOR:
Rev. Fr. Anton Frunză

STAFF:

Hieromonk Calinic Berger Ph.D.
V. Rev. Dr. Remus Grama
Hdcn. Sebastian Dumitrascu
Mr. Mark Chestnut

SOLIA — THE HERALD (ISSN 0038-1039)
is published monthly for \$15.00 per year: United States, \$20.00 per year: Canada, and \$25.00 per year in other countries by The Romanian Orthodox Episcopate of America, 2535 Grey Tower Road, Jackson, MI 49201-9120. Periodicals postage paid at Jackson, Michigan, and additional offices. Phone: (517) 522-3656, Fax: (517) 522-5907. E-mail: solia@roea.org. Internet: http://www.roea.org.

POSTMASTER: Send address changes to:
SOLIA — THE HERALD, P.O. Box 185,
Grass Lake, MI 49240-0185, U.S.A.

Articles and news published in SOLIA do not necessarily reflect the views or the endorsement of the Romanian Orthodox Episcopate of America.

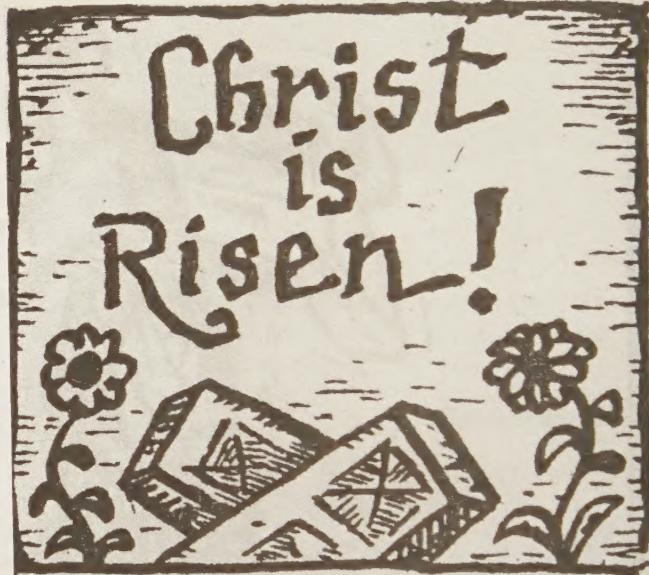
CONTENTS

English Section

<i>Resurrection Pastoral Letter 2008,</i>	
His Eminence, Archbishop Nathaniel	3-4
<i>The Cross and Pentecost,</i>	
Rev. Hieromonk Calinic (Berger)	5
<i>The Dialogue with the Romanian Patriarchate,</i>	
His Eminence, Archbishop Nathaniel &	
V. Rev. Fr. Laurence Lazar	6-7
<i>The Enthronement of the Heavenly Judge:</i>	
<i>A Brief Analysis of the Trial of Jesus,</i>	
Dr. George Parsenios	8, 15
<i>What Do You Do on Sunday Morning?,</i>	
Psa. Lillian Lupu	9
<i>Pastoral Encounters of the Weird Kind,</i>	
Fr. Aris Metrakos	10-11
<i>The 76th Congress of the ROEA – Tentative</i>	
<i>Schedule / Accommodations</i>	12
<i>The Kingdom is at Hand Part II,</i>	
Rev. Fr. David G. Subu	13
<i>An Offering, Anonymous</i>	14
<i>Father Grama Receives Sagunian Cross</i>	15
<i>Financial Report</i>	15
<i>About Concepts and Unity in Diversity,</i>	
Alexandru Nemoianu	16

Romanian Section

<i>Scrisoarea Pătorală la Sf. Paști 2008,</i>	
I.P.S. Arhiepiscop Nathaniel	17-18
<i>Dialogul cu Patriarhia Română,</i>	
I.P.S. Arhiepiscop Nathaniel și	
P.C. Prot. Laurenciu Lazăr	19-20
<i>Duminica Floriilor, Paștele,</i>	
Pr. Prof. Dr. Vasile Răduca	21-22
<i>Psalm de Florii / Denie, Pr. Dumitru Ichim</i>	22
<i>Educarea Creștină a Familiei – Aprilie,</i>	
Maica Preoteasă	23-24
<i>Nimicnicie, Florica Bacu Ichim</i>	24

SOLIA

December 21, 2007 – March 26, 2008

We gratefully acknowledge the following donations and subscriptions for the monthly newspaper Solia – The Herald:

FRIENDS

Lucian & Elvira Stoicof, Littleton, CO	\$100.00
Ion & Virginia Toma, Oshawa, ON	\$48.60
George & Elaine Ivascu, Winchester, VA	\$40.00
Dr Cynthia Barb, Uniontown, OH	\$25.00
Anuica Popa, Fairview Park, OH	\$20.00
Zamfira Posteuca, Wilmette, IL	\$20.00
Eli Gusan, Merrillville, IN	\$15.00
Frances Nasea, Redford, MI	\$15.00

SUBSCRIPTIONS

Anna A Balas, Georgetown, DE
Ann Drake, Toronto, OH
Niculae Ghetu, Mesa, AZ
Ion Petrea, West Haven, CT
Helen Powell, Pittsfield, MA
John Siara, Sanford, NC

RESURRECTION PASTORAL LETTER 2008

+NATHANIEL

By the Mercy of God, Archbishop of Detroit and the Romanian Episcopate

To our beloved clergy, monastics and pious faithful of our God-protected Episcopate:
Grace, mercy and peace from God and from us our fatherly love and hierarchal blessing.

*"Seeing the resurrection of Christ, let us worship the Holy Lord Jesus,
the only one who is without sin. We venerate your cross, O Christ, and
we praise and glorify your holy resurrection, for you are our God and
we have no other than you, we call on your name. Come, all you faithful,
let us worship the holy Resurrection of Christ, for behold, joy for the
whole world has come through the cross. Forever blessing the Lord,
we praise his Resurrection, because enduring the cross for us, he
destroyed Death by death."*

Christ is risen! Truly, he is risen!

Dearly beloved:

The above-stated hymn is sung at the Sunday Matin Service, and it is also recited during each Holy and Divine Liturgy. In the Matin Service, it is sung immediately after one of the eleven readings about the resurrection has been chanted from one of the four Gospels. The relationship is very clear: the Gospel reading is about Christ showing himself to his followers after his third-day resurrection from the dead. "He appeared first to Cephas and secondly to the Twelve ... Next he appeared to more than five hundred of the brothers at the same time" (1 Cor. 15:5-6). The hymn then invites us to praise and glorify and worship the resurrection of Christ, because we too, having seen today his resurrection, have eternally benefited from his sacrifice on the cross. Thus, we stand together with the disciples in bearing witness to the event that "destroyed Death by death" and brought joy to all the world.

During the celebration of the Holy and Divine Liturgy, this hymn is recited as the two portions of the consecrated Lamb, marked NIKA, or 'He Conquers', are placed into the holy cup for distribution to the faithful. At this time, we are reminded that we are partaking of the resurrected body and blood of our Lord and God and Savior, Jesus Christ, the Lamb of God who has taken away the sin of the world. We are called to worship the Holy Resurrection of Christ. One worships only God. In worshipping Christ, we confess that we are worshipping him as Lord and God. Before receiving Holy Communion, we state: "I believe, O Lord, and I confess that you are truly the Christ, the Son of the living God who came into the world to save sinners, among whom I am first."

Three days ago, on Holy and Great Friday, we stood at the tomb of Christ singing lamentations over his dead body, the body which was "nailed to the cross and pierced by a lance" (Tropar of Proskomedia). Why was he nailed hands and feet to the cross, his head encircled by a crown of thorns, his side pierced by a soldier's lance? Why was he sacrificed? "He willed to be lifted up onto the cross in the flesh, to endure death and to raise the dead by his glorious resurrection" (Tropar Tone 5).

Will we die? Most certainly, we shall all die. Christ did die, but he rose from the dead as he foretold; and, by his rising from the dead, he destroyed Death, that same Death which will lay claim to us! Will we die? Yes, we shall die, but even though we shall die, this will not be a permanent state but one of a temporary nature. When the Lord returns "to judge the living and the dead," there will be the "resurrection of the dead and the life of the world to come" in which Death will be no more!

Saint Athanasius the Great states: "Even on the cross, he did not hide himself from sight; rather, he made all creation witness to the presence of its Maker. Then, having once let it be seen that it was truly dead, he did not allow that temple of his body to linger long, but forthwith on the third day raised it up, impassable and incorruptible, the pledge and token of his victory" (On the Incarnation, C. v, 26).

He continues, explaining that a "very strong proof of this destruction of death and its conquest by the cross is supplied by a present fact, namely this: all the disciples of Christ despise death ..." (Ibid 27).

“[Death] is bound hand and foot; all who are in Christ trample it as they pass, and as witnesses to Christ deride it, scoffing and saying, ‘O Death, where is your victory? O Grave, where is your sting?’(1 Cor. 15:55)” (Ibid). Thus, today, at the empty tomb, we, Christ’s disciples, despise death, deride it, and scoff at it, for today we are the witnesses to the power of Christ over Death.

Furthermore, as disciples of Christ, we must seize the joy of this day! We must also weigh carefully if indeed we do believe that Christ is risen and that Death has no power over us! Therefore, it is good and beneficial for us to recall what Saint Paul exhorted the faithful in the city of Corinth: “Brothers, I want to remind you of the gospel I preached to you, the gospel that you received and in which you are firmly established: because the gospel will save you only if you keep believing exactly what I preached to you—believing anything else will not lead to anything (1 Cor.15:1-2). “Now if Christ raised from the dead is what has been preached, how can some of you be saying that there is no resurrection of the dead? If there is no resurrection of the dead, Christ himself cannot have been raised, and if Christ has not been raised, then our preaching is useless and your believing is useless; indeed, we are shown up as witnesses who have committed perjury before God, because we swore in evidence before God that he had raised Christ to life” (1 Cor. 15:12-17).

Dearly Beloved, we too, are disciples of Christ and witnesses; and we too, must continue to “trample on Death,” because through the cross of Christ, death no longer has power over humanity. God forbid that among us there might be some who say or act as though there were no resurrection of the dead or that there is no judgment of the living and the dead! As Saint Paul says, we are witnesses to our faith that Christ died, was buried and rose from the dead and will return to earth to establish his kingdom which will not end. To believe in Christ is to be a Christian, and to be a Christian means we confess that Christ died and rose from the dead and was seen by his disciples for forty days, who then witnessed to his resurrection to the nations and to the nations of the world.

Stating that we are Christians, then, let us hear the invitation of Saint Gregory Nazianzen to make an offering to Christ: “Let us offer ourselves, the possession most precious to God, and most fitting; let us give back to the Image what is made after the Image. Let us recognize our dignity; let us honor our archetype; let us know the power of the mystery, and for what Christ died. Let us become like Christ, since Christ became like us. Let us become God’s for his sake, since he for ours became man. ... Let us give all, offer all, to him who gave himself a ransom and a reconciliation for us” (Oration I, IV, V).

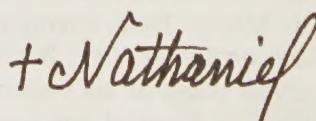
In anticipation of the return of the resurrected Lord, Saint Gregory calls us to “become like Christ,” which means that our entire existence, our daily life, our words, thoughts, our deeds, must be such as to give glory and praise to Christ, because he has redeemed us from eternal non-existence and bestowed on us an un-ending existence in his kingdom. Let us remember that when we were baptized into Christ, we put on Christ; we became a new person in preparation of the new kingdom. “All baptized in Christ, you have all clothed yourselves in Christ. Alleluia!”

The final line of the hymn reflects this thought of Saint Gregory: “Forever blessing the Lord, we praise his resurrection, because enduring the cross for us, he destroyed Death by death.”

Dearly Beloved, staunch followers of Christ, on this Feast of Feasts and Festival of Festivals, we conclude our Pastoral Letter to you with these words of Saint John the Theologian: “Jesus came and stood among them. He said to them, ‘Peace be with you’ and showed them his hands and his side. The disciples were filled with joy when they saw the Lord, and he said to them, again, ‘Peace be with you’ (John 20:20-21). “You believe because you can see me. Happy are those who have not seen and yet believe” (John 20:29). Today, “seeing the resurrection of Christ,” we and the world with us are filled with joy, because our sins have been taken away and eternal life has been bestowed on humankind.

Christ is risen! Truly, he is risen!

Accept our fatherly love and archpastoral blessings on those near and those far away.

+NATHANIEL, Archbishop

THE CROSS AND PENTECOST

by
Rev. Hieromonk Calinic (Berger)

The Cross and Pentecost are inseparable in Orthodoxy. The connection between these two events forms the foundation – the entire paradigm – of our spirituality, liturgical life and theological reflection, and most especially, our theology of deification. It is only through this relationship that we can understand the many antinomies and even paradoxes of the spiritual life. This means that when God sends us a cross in our lives, it is to prepare us to receive the Holy Spirit; and likewise, when He sends us the grace and power of the Holy Spirit, it will be accompanied by a cross. This is so because God wishes us to be *inspired*, but *not exalted* (c.f. 2 Cor 12:7).

The inseparable connection between the Cross and Pentecost in Orthodoxy is based on both the eternal relationship of the Son and the Spirit, and their inseparability in the economy, that is, in the incarnation, ministry, death and resurrection of the Son of God. From all eternity, as we say in the Creed, the Son is "begotten of the Father," and the Holy Spirit "proceeds from the Father." The Holy Fathers further clarified that the Spirit proceeds *from* the Father *to* the Son, and *rests* in the Son, and is *manifested* from the Son to the Father. The Son and the Spirit dwell in one another from all eternity, and are always found together.

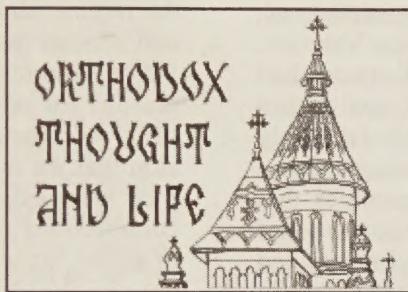
This eternal inseparability of the Son and the Spirit is manifested in the entire earthly life of the Son of God: the Spirit is present at Jesus' incarnation (overshadowing the Virgin Mary, Lk 1:35), leads the child Jesus to the temple (Lk 2:40), is upon Him as He reads in the synagogue (Lk 4:18), descends and rests on Him at His baptism (Lk 3:22), leads Him to the wilderness to be tempted (Lk 4:1), casts out devils (Mt 12:28), is present at His death on the Cross (at which Jesus, "breathed forth the Spirit", Jn 19:30), and brings about His Resurrection from the dead (e.g. Rom 8:11). And conversely, the Spirit is sent into the world by the Son: Jesus prays that the Comforter will come, to continue Christ's work, bringing His words into remembrance and even teaching the disciples directly (Jn 14:16,17,26; 15:26). The Spirit in turn is given by the Resurrected Christ: "And when he had said this, he breathed on them, and said to them, Receive the Holy Spirit" (Jn 20:22). The Son and the Spirit work together at all times; they are, in the words of St Irenaeus, the "two hands" of the Father.

Thus it is that in Orthodoxy, we stress not only the inseparability of the Cross and the Resurrection, but

of the Cross and Pentecost. True, the Cross – as well as all of Jesus' unique claims about Himself and His teaching – can only be understood in light of the Resurrection. The Resurrection confirmed who Jesus was, and all the claims He made about Himself. If there was no Resurrection from the dead, then Jesus' teaching and His death on the Cross would have been shrouded in ambiguity. Nevertheless, the Resurrection did not answer everything: even though Jesus appeared to His disciples for forty days after His resurrection from the dead – He forgave Peter, confirmed Thomas, etc. – the disciples still could not preach about it. Only after the descent of the Spirit on Pentecost did they have the power to preach the resurrection and baptize. Only after they had the Holy Spirit poured out on them did they continue Christ's work. Without the Holy Spirit, there is no Gospel.

In Orthodox Christianity, we expect all the blessings and good things and gifts of God, gifts which come through obedience and love. But we do not expect them without qualification. The one, all-encompassing Gift of God is His Son in the Spirit – and this gift cannot come without the Cross. Hence, the glory of Orthodoxy can never be a "get-rich" Gospel, nor that of any other this-world qualification, but rather the glory of Orthodoxy is a mature and grounded glory, a glory which transcends but does not avoid the misfortunes, disappointments, trials and tribulations of this life, but rather transforms them. It accepts the Cross; it does not flee from it. Neither did Christ avoid it. This is a spiritual truth: only in accepting the Cross is the Spirit given. In accepting the Cross, we are thereby filled with God's power; the result is Resurrection unto life.

The light of the Resurrection, the glory and gifts of God restore to humanity its authentic beauty. For this we prepare through asceticism and fasting for forty days, a period of self-denial, purification and death of the old man. But this is not done without the power of the Spirit and the light of the Resurrection. Thus we hear the Church sing, "Let us keep the fast with joy." Asceticism, joy and beauty are not mutually exclusive in Orthodoxy. On the contrary, they necessitate each other. This is the unique balance of our Holy Orthodox Tradition: the Cross, the Resurrection and Pentecost, inseparable, as God's great gift for the renewal of man. Thus, on the glorious Feast of Pascha, St. Gregory the Theologian exclaimed: "May He who rose again from the dead recreate me by the Spirit." May we also be so recreated.

THE DIALOGUE WITH THE ROMANIAN PATRIARCHATE

To the Beloved Clergy and Faithful of our holy Episcopate:

As announced at the 2007 Congress, in our letter of February 12, 2008 to the clergy and parishes, and via the Press Release posted at www.roea.org, the Episcopate engaged in dialogue with the Church of Romania.

These discussions were initiated at the recommendation of our Joint Dialogue Commission, and approved by the Episcopate Council and Congress, in order to clarify and seek mutual understanding of certain historical issues in the relationship between our Episcopate and the Church of Romania, the sufferings of Bishop Policarp and Archbishop Valerian, etc. Such direct talks with the Church of Romania had long been considered necessary; and, if met with a positive result, it was felt that they would favorably impact future talks between the Joint Dialogue Commissions of the two North American eparchies that have continued since 1993. Also to be discussed was the recent action of a few disgruntled and misguided clergy to create a third Romanian jurisdiction in America. We do not bless this unwarranted activity, nor has Archbishop Nicolae of the Romanian Orthodox Archdiocese in the Two Americas.

Our delegation was led by His Eminence Archbishop Nathaniel and included Very Reverend Fathers Laurence Lazar (Chair), Remus Grama, Catalin Mitescu, Ian Pac-Urar, Romey Rosco.

Before meetings began, the group took part in the Divine Liturgy celebrated on the feast of St. Policarp at the city's Antim Monastery, and visited nearby Pasarea and Cernica Monasteries. On Sunday, February 24, the Archbishop celebrated the Divine Liturgy in a packed Patriarchal Cathedral, assisted by the Cathedral clergy and the Episcopate delegation. At the end of the service, which was broadcast live by the Church's "Trinitas" national TV station, His Eminence spoke of how our Episcopate has maintained its Romanian identity despite the passage of time and distance, and that its heart had been with the people of Romania through all their historical trials. The next day, His Beatitude Patriarch Daniel cordially greeted the delegation at his residence, and subsequently hosted several private meals. He was kept abreast of the ensuing formal discussions and personally offered daily input.

The dialogue took place at the Patriarchal Palace Monday-Wednesday, February 25-27, with the commission named by the Church of Romania. It was headed by His Eminence Archbishop (now Metropolitan) Nifon of Târgoviște, with His Eminence Archbishop Nicolae (Wednesday), His Grace Bishop Ciprian

Câmpineanul, Patriarchal Vicar, Councilors Frs. Mircea Uță and Ioan Armași. The frank discussions were held in a spirit of Christian respect. Thankfully, following several readings, a mutually agreed upon statement was produced regarding the matters of concern to both sides, and we were notified after returning home that it was received with appreciation by the Holy Synod of the Church of Romania. (*The Agreed Statement is printed below.*)

To avoid speculation, we also share with you that the representatives of the Patriarchate raised the issue and offered their view of a possible union of the two North American eparchies. We reiterated the specific reasons for our visit, and explained that we had assured Archbishop Nicolae and his Dialogue Commission that we would not discuss such a matter without their knowledge. In the end, the two North American commissions agreed to study further a possible course of action, since any potential union is a matter that can only be decided by our people locally, in Congress.

Referring to the content of the Agreed Statement of February 27, the Romanian Holy Synod, in its meeting the following week, specifically noted that: (a) the hierarchs and faithful in both Romania and North America endured much during the unprecedented years of communist persecution, and that the communist government caused much suffering for the Romanian Orthodox Episcopate of America, Bishop Policarp and Archbishop Valerian, Confessors of the Faith who were persecuted and marginalized; (b) mutual forgiveness had been asked for any politically-motivated actions that had caused division in the United States and Canada; and (c) a union of the two Romanian Orthodox eparchies in North America was desirable.

We consider the result of the meetings with the Patriarchal Commission in Bucharest as positive and encouraging for the mission and life of our Episcopate in the United States and Canada, the healing of the estrangement of the two Romanian Orthodox eparchies in North America, and the movement toward the unity of all Orthodox in North America – which the Church of Romania agrees is needed and inevitable. Therefore, in keeping with its mandate, our Joint Dialogue Commission is pursuing renewed discussions with the Archdiocese. We trust in the goodwill of the commission members, we pray for the guidance of the Holy Spirit in their work, and we repeat that any viable proposal for union will be presented for consideration by Congress.

Beloved, during our Lenten pilgrimage, let us pray for one another, for peace in Christ's holy Church,

and that we will do only what pleases him.

With archpastoral blessings,

+ NATHANIEL, Archbishop

Very Reverend Laurence Lazar
Episcopate Council Secretary
Joint Dialogue Commission, Chair

March 14, 2008

AGREED STATEMENT

After 60 years of separation from the Patriarchate of Romania, representatives of the Romanian Orthodox Episcopate of America – His Eminence Archbishop Nathaniel, Very Rev. Frs. Laurence Lazar, Remus Gramă, Catalin Mitescu, Ian Pac-Urar, and Romey Rosco – met at the Patriarchal Palace in Bucharest, on February 25-27, 2008, with representatives of the Patriarchate of Romania – His Eminence Archbishop Nifon, His Eminence Archbishop Nicolae, His Grace Bishop Ciprian Câmpineanul, Very Rev. Frs. Mircea Uță and Ioan Armaș – with the intent of seeking a historical reconciliation, and have jointly agreed to acknowledge the following realities:

1) The break between the Romanian Orthodox Episcopate of America – the historical diocese of Bishop Polycarp (Morușca) – and the Patriarchate of Romania was the result of the instauration of the communist regime in Romania, and expressed the will of its faithful and of the 1947 Episcopate Congress, whom that Congress officially represented. Given its unrestricted freedom in the free world, the Romanian Orthodox Episcopate of America acted in accordance with its duty to denounce, to reject with the utmost clarity, and to disassociate itself from the evils of atheistic communism, which had separated the diocese both from its Mother Church and from Bishop Polycarp, of thrice-blessed memory, whom the Romanian Orthodox Episcopate of America continued to acknowledge as its ruling hierarch up to the time of his falling asleep in the Lord (1958).

2) The Romanian Orthodox Episcopate of America, rejecting communism, found itself compelled to sever its canonical ties to the Patriarchate of Romania, conscious of the fact that, by doing so, it was defending the faith and identity of the Romanian Orthodox community on the North American continent, particularly in those days when the interference of the communist government of Romania in the life of the Church was blatantly evident.

3) Under the critical and dramatic circumstances of those times, when Bishop Polycarp was held against his will in Romania, Vicar Bishop Valerian (Trifa) dutifully sought a solution that preserved the canonicity of the Episcopate, taking the best possible course of action available in those particularly difficult times.

4) The Romanian Orthodox Episcopate of America never rejected or denied the Patriarchate of Romania as its Mother Church but, given the reality of the “Iron

Curtain”, the only remaining means for her canonical survival was to affiliate canonically with the “Russian Orthodox Greek Catholic Church of North and South America” (known as the “Metropolia”, which eventually became the Orthodox Church in America). Within the OCA, the Romanian Orthodox Episcopate of America always maintained the status of an administratively autonomous diocese.

5) The Romanian Orthodox Episcopate of America recognizes that the hierarchs and faithful of the Church of Romania suffered and struggled greatly through the terrible, unprecedented circumstances of the communist oppression. But the actions of the communist government of those times also imposed great suffering on the Romanian Orthodox Episcopate of America, as well as upon her hierarchs of thrice-blessed memory: Bishop Polycarp and Archbishop Valerian, Confessors of the Faith, who were persecuted, slandered and marginalized.

6) We happily note that, after the fall of the communist regime, the Holy Synod of the Patriarchate of Romania recognized, in 1991, the canonicity of the Romanian Orthodox Episcopate of America, and the apostolic succession of her hierarchs. Since that time, our relationship has been marked by fraternal dialogue and liturgical concelebration with the Patriarchate of Romania as well as with the hierarchs and clergy of the Romanian Orthodox Archdiocese of the two Americas, by exchanges of hierachal visits, and by very significant aid provided to Romania through the efforts of the Romanian Orthodox Episcopate of America.

7) On the basis of the above acknowledgements, we ask each other for mutual forgiveness, in the name of our predecessors, for any ways in which we may have offended one another, and we ask Almighty God to bless us, and to guide us on the path toward a common vision of the Romanian Orthodox presence in America, and toward the strengthening of the unity of all Orthodox people on the North American continent.

8) Having recognized the errors of the past, and having asked each other for mutual forgiveness, the representatives of the Patriarchate of Romania and those of the ROEA express their sincere desire for the realization of the unity of all Romanian Orthodox on the American continent, in a canonical relationship with the Church of Romania.

PARISH REGISTER STATISTICS

	2006	2007
BAPTISMS	616	549
CONVERSIONS	45	29
MARRIAGES	144	126
DEATHS	119	165

THE ENTHRONEMENT OF THE HEAVENLY JUDGE: A BRIEF ANALYSIS OF THE TRIAL OF JESUS

by

Dr. George Parsenios

The Gospel of John can be seen as a uniquely legal document: the trial of Jesus Christ. At this trial, like at all trials, witnesses testify. In the Gospel of John, the Baptist is more than a forerunner: he is called a witness. Moses is also called a witness. The Scriptures are a witness. Even God the Father is a witness. Indeed, the entire Gospel is cast as the witness testimony of the author, John the Evangelist (21:24). The frequent use of the term "witness" confirms the legal tone, what scholars call the "lawsuit motif," in the Gospel of John. Indeed, John has cast the entire ministry of Jesus as a trial: Jesus is constantly interrogated and challenged, and other legal terms like "judgment" or "condemnation" appear throughout the Gospel. Jesus' opponents believe that they are gathering evidence and building a case against him that will lead to his crucifixion. But the central irony of the Gospel is that Jesus is not the one on trial. On the contrary, He is the judge. There is certainly a trial taking place, but Jesus is the one conducting it. "The Father judges no one," Jesus says, "but has given all judgment to the Son" (5:22).

It is in his final trial before Pontius Pilate that his role as judge becomes most clear. Here Jesus is enthroned on his judgment seat as "King of the Jews." But He is enthroned in a particular manner, a manner which a closer look at the Johannine Passion account makes clear has special character.

All of the Gospels tell us that Jesus was beaten, crowned with a ring of thorns and clad in a royal robe. For example, in Mark's Gospel, we are told that this is done to mock Jesus for claiming to be a King. The Roman soldiers are ridiculing the would-be King of the Jews. John also includes the crown of thorns, the beatings and the royal robes, yet does not call them a mockery of Jesus. John wants us to understand the crown of thorns and the purple robe, not as the distorted ridicule of Jesus' kingship, but as its very essence. This is what his kingship entails: to be beaten and to be given a crown of thorns. These are the required tools of his office. This is the kind of King he is.

Surprising indeed is how John relates Jesus' "trial" before Pilate; the verse in John 19:13 is usually translated as follows: "When Pilate heard these words, he brought Jesus outside and *sat on the judge's bench* at a place called The Stone Pavement, or in Hebrew Gabbatha." The phrase "*sat on the judge's bench*," the typical translation, is very likely incorrect. It assumes that Pilate himself sat down to judge Jesus. Another reading of the verse is also possible: *Jesus sat down*

on the judge's bench, *not* Pilate. And, if Jesus is now seated on the judge's bench, we see yet again that Jesus is not the one on trial, but the King on his judgment seat. This tribunal is led not by Pilate, but by Jesus, while Pilate and the Lord's accusers are the ones facing the moment of judgment.

Now that he has been enthroned, and invested with the tools of his office, we might expect Jesus to be recognized by his people. A worldly King, for instance, might be greeted with the acclamation "Long Live the King." Yet this is not the greeting given to Jesus. Instead, when Pilate tells the people, "Behold your King!" (19:14), they respond, "Crucify Him!" (19:15).

In keeping with all that was said above, the crucifixion is actually Christ's exaltation. The Gospel of John often refers to the crucifixion of Jesus as his being "lifted up." The Greek verb translated "lifted up" has two senses. The first sense refers to the physical act of his being raised up on the cross. But, the second sense of being "lifted up" implies that he is "exalted," or elevated in status. Through the humiliation of being lifted up on the cross, therefore, Jesus is really lifted up in royal exaltation. He is lifted not on a shield, but on a cross. To make this even clearer, John never tells us that Jesus' purple robe was removed before he was crucified. He is crucified with the robe still on his back, suggesting that his crucifixion is his very enthronement. The cross is the throne of his glory. This is not a mockery of his kingly role, but its very sacrificial essence. He is the Good Shepherd, who lays down his life for the sheep. This is the kind of King that Jesus is.

This is also the kind of disciple that Jesus requires. When he washes his disciples' feet in John, Jesus tells the disciples that he has given them an example to follow. But the footwashing is not simply an example of humble service, but also a symbolic depiction of his death. This is evident in the way Jesus washes his followers' feet: Jesus first *lays down* his outer garments and then *takes them up again*. The phrases given here in italics parallel Jesus' earlier words, that the Good Shepherd *lays down* his life, in order that he might *take it up again*. The parallel phrases – lay down and take up – tell us that, when we see Jesus laying down his garments, we should hear the Good Shepherd speaking of laying down his life. When he washes the disciples' feet, and tells them to do likewise, Jesus is really telling them to lay down their lives for one another, and to take up the cross and

Cont. on page 15

WHAT DO YOU DO ON SUNDAY MORNING?

By
Psa. Lillian Lupu

Our lives are very busy these days, and it's difficult at times to know where our priorities lie. We have demands made of us from our work, our spouse's work, from the children's school, music lessons, sport activities, and let's not forget our family and friends. How does one decide? What if we make a mistake and neglect something or someone? There are just not enough hours in the day.

In Canada, hockey is the culture that children are raised in. I'm sure in other parts of the continent, you could replace hockey with football or soccer or something else. Here, hockey parents rush from one rink to another for practices. Children get up early in the morning before the birds are up so they can get ice time for practices. They have weary eyes that soon open when they put on their skates. All the parents gather and cheer on their child, sometimes a little more energetically than proper. Friendships are made among the children and the parents too. Sometimes the team is good enough that they

have to travel far away for a special tournament. Everyone cherishes those moments. And the winning team is so admired! The children get patted on the back, parents come to work and talk about the game their son or daughter won and receive the admiration of their co-workers. Or maybe it was a district tournament that they managed to capture. How proud everyone is of little Johnny or Sally and their accomplishments. Maybe they have had to neglect a few other things in their lives, but they are a Sports Champion!

Sunday morning.... What are we going to do? There's hockey practice, can't miss that or Johnny will be thrown off the team; or maybe someone has planned a birthday party at the pool. Johnny didn't get his homework done all week because he was at the hockey tournament, and he has to get it done this morning before we go out to Bunica's for dinner; or maybe we're just flat out tired from the running around all week. We know that church starts at 10:00, but there's no way we can make it. We haven't done the grocery shopping and that's the only time left. So, we decide that this week we're not going to go to church. We tell

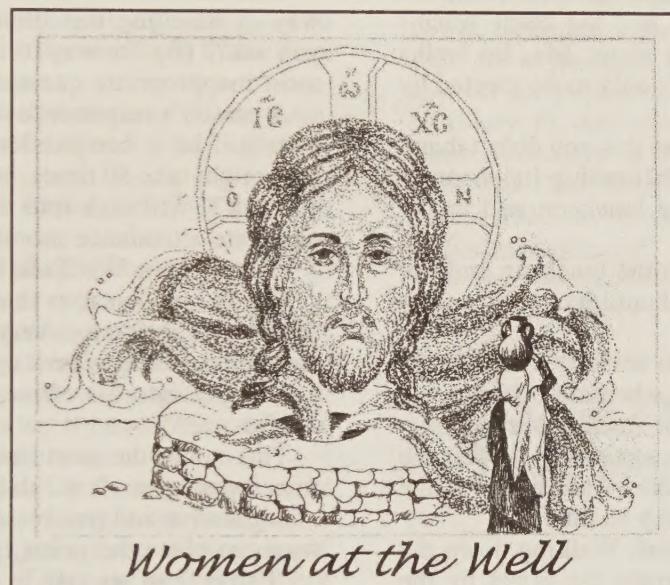
ourselves that we're good Christians and God will understand. He won't throw us off the team like the hockey coach does.

It's hard to make those decisions – I know. I've raised 2 children and been caught up in the whirlwind life too. I've also worked in a sports centre where I've seen how hockey and swimming lessons have taken over our children's lives. In our home, we've always wanted our children to be balanced with music lessons and sports and everything else that is offered to kids these days. But there was one priority that was never negotiable and that was Divine Liturgy on Sunday. One of our children was actually thrown off a baseball team, because the coach changed the schedule and had practices on Sunday morning which our son was not allowed to attend. Even when the kids started work, it was a condition of employment that they not work on Sundays.

Children need to go to God's house. We need to go to God's house, and going to Divine Liturgy

is the basis for our lives. We began our life's journey there on our Baptism day and will end it on the day of our funeral. Yes, it might be difficult to get there on time or even get there at all, but we need to make that sacrifice for God. Why is it we can make the sacrifice for early morning practice but not for 10 am Liturgy? Attending Liturgy is more than an obligation we are given as Christians – it is also love and respect for God. He is our Saviour – how could we give Him any less? And maybe our friends won't be able to judge our spiritual growth, but God will, and it is His "pat on the back" which counts, which we live for. They say that there is an angel at the door of every church, and he records the names of each person that enters. Will the angel know your name?

So when we are faced with that hard decision of what to do on Sunday morning, let us ask God, and He will make it very clear. He wants you and your children to be Spiritual Champions. He wants your family to be with Him at church. See you on Sunday!

PASTORAL ENCOUNTERS OF THE WEIRD KIND

By Fr. Aris Metrakos

Clergy find themselves in absolutely wacky conversations. Forget about the verbatims analyzed as part of hospital ministry training and the books on pastoral counseling that occupy an entire shelf of the pastor's library. Nothing at seminary could ever prepare a young man for the awkward and often absurd exchanges that pass for priest-parishioner communication.

Here are five of my favorites:

The Ambush

Liturgy is over. The priest thinks his sermon hit the mark. Attendance was strong and the choir wasn't half-bad. Feeling pretty good about life, he walks unsuspectingly into coffee hour only to be greeted by the parish gossip:

"Mrs. So-and-So is very upset that you didn't thank her for preparing last week's fellowship luncheon."

"But I did thank her, at the luncheon and in the bulletin."

"The whole parish wasn't at the luncheon and nobody reads the bulletin. You should have said something after Liturgy."

The poor pastor has been so soundly knocked off center that he doesn't know whether to commit a violent act or finally sign up for stockbroker training. More likely than not, he'll say something he'll come to regret. This priest has been the victim of the prime example of a pathological parish encounter.

The *Ambush* takes other forms. Walking down the hall, the parish "Godfather" grabs the priest by the elbow and pulls him into an empty Sunday School room. "Step into my office, Father, I want to tell you what they said about you last night at the Slobovian Men's Club."

The *Ambush* can happen in public. At the Parish Assembly, a "well-intentioned" member stands up. "I'd like to ask Father a question: What do you intend to do about the fact that our children don't speak Slobovian?"

How should the priest respond to an ambusher? Say something like: "It sounds like this subject is very important to you, and I cannot give it proper treatment in this setting. Please make an appointment to come by my office so that we can discuss it adequately."

If the person comes by the priest's office, then they were probably sincere in their concern. If they never mention the subject again, chances are their only motive in speaking to their pastor was to put him on the spot.

Where's Presbytera?

If the priest's wife (presbytera) is sick, out of town visiting her parents, chaperoning a school trip, or at the law library cramming for finals — anywhere except at a parish event, there is always one "concerned"

member of the flock who will come up to the pastor and ask "Where's Presbytera?"

This question is really a statement: "I'm here. Why isn't your wife? Isn't that why we pay you?!"

Rookie priests only step further into the quagmire when they try to answer this question.

"She's visiting her parents."

"Well, it's Sunday. I certainly hope that she's going to church wherever she is."

Like the antidote to the *Ambush*, there is a simple way of handling the "innocent" question: "Why do you ask?" (By the way, this is the perfect response to most inappropriate questions.)

A person's response to that question reveals immediately if he is compassionate or just plain nosey.

It might take 50 times, but a steady diet of "Why do you ask?" will sink into the skulls of even the most obstinate attendance monitors.

Can We Talk in Confidence?

Canon law demands that priests take the confidentiality of Confession very seriously. But the naive clergyman needs to perk up his ears every time someone comes into his office and asks "Can we talk in confidence?"

This can be the most sincere of questions leading to true repentance. It is also the classic query of the manipulative and passive-aggressive personality who wants to place the priest in a no-win situation.

"Father, can we talk in confidence?"

"Sure."

"I heard that the girls' volleyball coach is living with her boyfriend."

What does the priest do with this? Confront the coach? If he does, he'll look like an idiot, especially if the accusation is wrong. Ignore the situation? He'll look like a hypocrite, especially if it's true. This is why *Can We Talk in Confidence* is such an effective weapon of those who like to watch clergy squirm.

An honest, pastoral, and necessary question trumps the technique: "Is this Confession?"

If the answer is "no," then the priest says, "Then I can't promise confidence."

If the answer is "yes," then he says, "Let's go into the sanctuary."

Let Me Tell You a Few Things About Yourself

This is probably the most ungracious and mean-spirited tactic employed by contentious persons who want to "help" their priest. It has several variants:

"Father, I'd like to tell you why I don't like you."

"Father, here's what people are saying about you."

"Father, let me tell you a few things about yourself."

These questions and their cousins all demand the same answer: "Why?"

Very often the priest's "Why" elicits a follow-up question: "What do you mean, 'Why'?"

"What I mean is: Why do you feel compelled to tell me about myself? I didn't ask for your opinion of my performance or behavior."

One of two things will happen. The person who is looking for a confrontation will back off and move on to the next subject. The faithful Christian who truly has the priest's back will say, "Because I love you and respect you and want to see you succeed in your work to spread the Gospel and help people."

If a person gives that answer, humble yourself and listen carefully.

I Guess We'll Just Have to Agree to Disagree

This pithy proclamation can be an honest conciliation of one friend with another, or a gambit used to shut down dialogue when someone finds himself on the losing end of a discussion.

If I hand you a cup of coffee and say "Take a sip, this is really a good cup of coffee," you might disagree with me.

"Too much hazelnut — flavored coffees don't do too much for me."

"I guess we'll just have to agree to disagree," is an appropriate response.

If I hand you a cup of coffee and you tell me that it's a giraffe, I'm not going to nod in concord. Instead, I will say, "No, this is cup of coffee, not a giraffe."

If you respond, "I guess we'll just have to agree to disagree," I won't agree with you.

Let's look at an example. The choir and the priest are discussing Church music. Some in the choir prefer traditional Slobovian chant; others want to sing music from Slobovia's neighbor, Cracovia; and then there are fans of the experimental non-traditional liturgies that have sprouted up like mushrooms in America over the past 50 years. All are passionate about their favorite musical style. A musical direction is established, knowing that everyone won't be happy. "I guess we'll just have to agree to disagree," is a fitting way to move to the next topic.

Take another example. The priest tells the choir that it will only improve if its members rehearse regularly. One person blurts out, "I've been singing in the choir all my life and we've never made a big deal about practicing."

"I know," says the priest, "but I've been a musician my whole life and ensembles only get better when the members practice together." Offering instead, "I guess we'll just have to agree to disagree" is juvenile, antagonistic, and disingenuous.

The antidote is found when the priest seizes this teachable moment: He must take the time to help those present differentiate between subjective opinions based on feelings, and objective opinions that square with real life.

Parish priests preach or teach at least 20 times per

month. They participate in at least that many conversations every two days. All persons who are in the public eye are going to say things that wish they could take back. But a clergyman can minimize the number of times that he puts his foot in his mouth if he recognizes that not all conversations are predicated on noble intentions.

The next time you walk into an Ambush, are asked *Where's Presbytera?* or *Can We Talk in Confidence?*, hear the words *Let Me Tell You a Few Things About Yourself* or *I Guess We'll Just Have to Agree to Disagree*, be ready with a constructive response. You might just find yourself making a pastoral breakthrough.

Otherwise, just go to Starbucks and look at the giraffes.

Rev. Aris P. Metrakos is the pastor of Holy Trinity Greek Orthodox Church in Columbia, South Carolina. He is frequent speaker and retreat leader and speaker for both teens and adults. Prior to attending seminary, Fr. Aris was an aviator for the US Navy. He travels annually to Romania to help the Romanian Orthodox Church establish ministries for Romanian youth. You can contact Fr. Aris at FrMetrakos@orthodoxytoday.org.

Originally published by OrthodoxyToday.org on December 2, 2007.

95TH ANNIVERSARY OF “DESCENT OF THE HOLY SPIRIT”

Romanian Orthodox Church
Elkins Park, Pennsylvania
May 17-18, 2008

Schedule of Events

Saturday, May 17

5:00p.m.	Greeting of His Eminence, Archbishop Nathaniel Great Vespers and Parastas for all the founders
6:30p.m.	Buffet reception & orchestra music in social hall

Sunday, May 18

9:30a.m.	Matins
10:30a.m.	Entrance of His Eminence, Archbishop Nathaniel Hierarchal Divine Liturgy
1:00p.m.	Anniversary Banquet

*For any questions and additional information
please contact Fr. Adrian Grigoras at 215-635-
3720.*

THE 76TH CONGRESS OF THE ROMANIAN ORTHODOX EPISCOPATE OF AMERICA

HOTELS

HOLIDAY INN EXPRESS

1540 Commerce Park Dr, Chelsea MI 48118
(734) 433.1600

Rate: \$99.99 (singles/doubles)

Deadline: June 3, 2008

Features: Indoor pool, breakfast, fitness room, nearby restaurants & shopping, high speed internet

CHELSEA COMFORT INN & VILLAGE CONFERENCE CTR

1645 Commerce Park Dr, Chelsea MI 48118
(877) 686-6350

Rate: \$98.00 (singles/doubles)

Deadline: June 3

Features: Nearby restaurants & shopping, high speed internet

BAYMONT INN

2035 Holiday Inn Dr, Jackson MI 49202
(517) 789.6000

Rate: \$75.00 (singles/doubles)

Deadline: June 3

Features: Breakfast, nearby restaurants

COUNTRY HEARTH INN

1111 Boardman Rd, Jackson MI 49202
(517) 783.6404

Rate: \$67.00 (standard) \$57.00 (economy)

Deadline: June 23

Features: Breakfast, nearby restaurants & shopping

Vatra Românească / July 3-6, 2008

TENTATIVE SCHEDULE OF EVENTS

Thursday, July 3

9:00 am	Divine Liturgy
11:00 am	Clergy Conference
1:00 pm	Lunch
2:00 pm	Clergy Conference Reconvenes
5:00 pm	Great Vespers
6:00 pm	Supper
7:00 pm	Episcopate Council Meeting

Friday, July 4

7:30 am	Divine Liturgy
9:00 am	Registration
10:30 am	Invocation to the Holy Spirit
12:00 noon	76th Episcopate Congress Convenes
1:00 pm	Te Deum for United States Independence Day
2:00 pm	Lunch
5:00 pm	Congress Reconvenes — Session II
6:30 pm	Vespers & Sermons
	Supper & Program

Saturday, July 5

7:30 am	Divine Liturgy
9:30 am	Congress Reconvenes — Session III
12 noon	Memorial Service & Blessing of the Graves
1:00 pm	Lunch
2:00 pm	Congress Reconvenes — Session IV
5:00 pm	Great Vespers & Sermons
6:30 pm	Supper & Program

Sunday, July 6

8:00 am	Matins
9:30 am	Procession of the Hierarchs & Clergy
10:00 am	Hierachal Divine Liturgy
	Congress Banquet & Closing Program

HOTEL

Remember, you must mention you are with "the ROEA Group" when making your reservation in order to receive the special discounted price.

We **strongly** urge you to reserve your rooms before the deadline indicated for each hotel. Availability & rate not guaranteed after deadline.

CAR RENTAL

For more information, or to make your reservations today, call **AVIS Rent-A-Car** at 1(800)331.1600, or visit their website at www.avis.com.

You must give them the ROEA Avis Worldwide Discount (AWD) Code # **J867318** to receive the discounted rates.

(Please note: We are unable to host lodging or camping on the Vatra grounds.)

THE KINGDOM IS AT HAND

PART II

By Fr. David G. Subu

Now when He was asked by the Pharisees when the kingdom of God would come, He answered them and said, "The kingdom of God does not come with observation; nor will they say, 'See here!' or 'See there!' For indeed, the kingdom of God is within you." (Luke 17:20-21)

In the last issue, we looked at the meaning of the Lord's first message once He began His public ministry: "Repent, for the Kingdom is at hand." We recognized that repenting means changing our very way of thinking about life, the world, and God, and beginning to see with heaven's eyes. God is asking us to step into His reality, the only *true* reality, and walk with Him in the light. But how do we apply this on a day to day basis?

When I was studying the faith for the first time as a graduate student, I was visiting the Dormition monastery in Rives Junction, Michigan. There I spoke often with Fr. Roman Braga, a monk and spiritual father of the community. One day I asked him, "Fr. Roman, what is a monastic?" I was hoping he might give me a crisp and clear answer I could use to teach others about Orthodox monasticism. What he said perplexed me and still inspires me today. He said, "A monastic is someone who decides to start living in eternity today."

Someone who decides to start living in eternity today. Ok ... I've spent years pondering this mystery. May Fr. Roman forgive me as I try to share what I think he might have been getting at. If the Kingdom of God is at hand; if God's eternal, loving, glorious reality already is, and always has been, and always will be, then we are called to enter into it today, right now, right here. A monk is just a Christian who has made that decision more clearly, but it is still a decision we must all sooner or later make.

We can begin to apply this eternal mindset by first realizing what it is not. To live in eternity does not mean to live any longer in the past, haunted by memories, both good and bad, of successes and mistakes. Too often we spend too much time dwelling on the past or making decisions based on the fears begotten by it. Or on the flipside, we spend our time dwelling on the future, of what may or may not even happen, and make decisions based on fear and fantasy. To live in eternity

means the past and the future no longer matter—what matters is our relationship to God today. Just about all temptation relies on getting us distracted from this relationship and forgetting about God. Keeping our mind seeking the Kingdom is the best way to keep it from falling away.

Prayer is, not surprisingly, the best way to keep our hearts and minds with God. The Lord's Prayer itself teaches us "Thy Kingdom come," reflecting on the

need to bring our thoughts before Him. We should also stop to ask ourselves why we are doing what we are doing. Are we playing victims of the past? Are we

focusing on a future based on our own desires, or have we also prayed to the Lord, "Thy will be done?"

The Lord said, "But seek first the kingdom of God and His righteousness, and all these things shall be added to you. Therefore do not worry about tomorrow, for tomorrow will worry about its own things. Sufficient for the day is its own trouble" (Matthew 6:33-34). When we seek the Kingdom of God first, we begin to build a foundation beneath us that will become in time a useful and fruitful past for us, and at the same time prepare us for whatever the future might bring. In the inspired words of wise King Solomon, God "has made everything beautiful in its time. Also, He has put eternity in their hearts, except that no one can find out the work that God does from beginning to end" (Ecclesiastes 3:11). Let us trust in His works, glorified to the ages!

I AM the Light of the World YOUTH WALK

Help Make A Difference This Lent!

Does your home keep you warm and dry? For thousands of Mexican families, "home" is a crude dwelling that leaves them susceptible to the elements. Babies and elderly DIE when it rains. Also, countless children roam the streets – orphaned, abandoned or abused. With your help, we can make a difference. Since 1988, over 6,900 Orthodox youth have helped Project Mexico build more than 130 homes for poor families. Award-winning St. Innocent Orthodox Orphanage provides a loving and caring home for orphan teenage boys. There's still so much to do! Please donate at www.projectmexico.org.

"Give something however small to the one in need; for it is not small to one who has nothing; neither is it small to God, if we have given what we could."

—St. Gregory of Nazianzus

Project Mexico
& St. Innocent Orphanage

Building Hope for Boys Without Families and Families Without Homes

P.O. Box 120028
Chula Vista, CA
91912-3128
619.426.4610
www.projectmexico.org

AN OFFERING

Oh Lord Jesus Christ, the only-begotten Son of the eternal Father, You have said, "Without me you can do nothing." In faith, I embrace Your words, O Lord, and bow before Your goodness. Help me to complete the work I am about to begin for Your own glory: In the name of the Father and of the Son and of the Holy Spirit. Amen.

I am humbled by the awesome power of this simple prayer and of the lesson I learned baking the prosphora [the bread used in the Liturgy]. Having been so humbled, I would not have the courage to write this without it as my beginning.

The truth is that submission and listening for the will of God have not always been at the top of my list of priorities - even if I thought they were. And I worry even as I write this, my penance, that although I feel humbled, I am *not truly humble*.

I have gone through so much of my life looking at my achievements as my own successes and not as gifts the Lord has bestowed upon me!

My attitude has always been that I can do anything I set my mind upon. It's gotten me pretty far, and I always thought of my "can do" attitude as my strength. Perhaps in some cases it has been; however, somewhere along the line, I let that "can do" approach breed a lot of overconfidence in myself. God knows the hidden nature of my heart, and he wasn't going to let my arrogance be an ingredient in His prosphora.

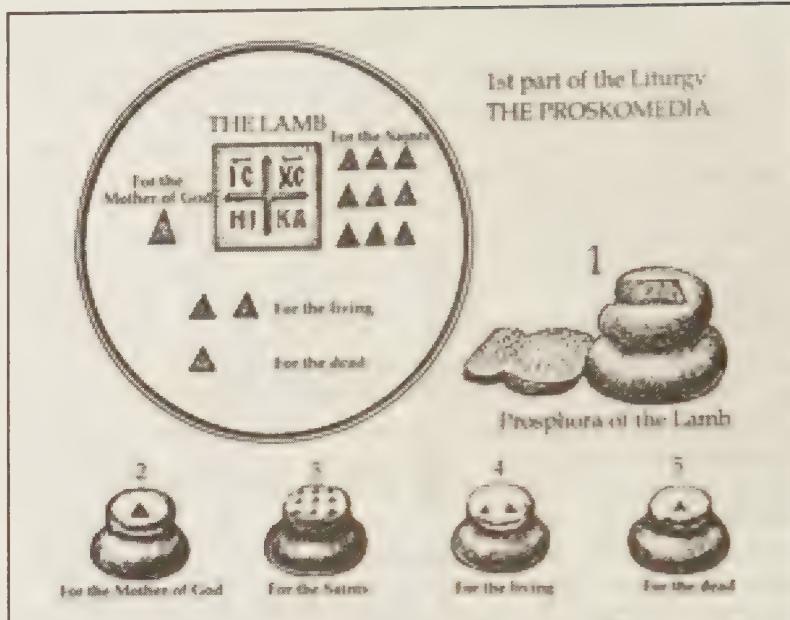
All I can really say about baking the bread is that it was a sobering struggle. I baked batches of bread that wouldn't rise, batches where one loaf rose and the other not at all. I baked batches, where, with two loaves in the same oven - put in at the same time, one loaf was undercooked and the other almost burnt. I baked so much bread, that the floors and the furniture in my house were literally covered with dust from all the flour. My husband asked when I dusted last, and suggested that I hire a maid because we had so much dust in the house - little did he know!

I worried. I worried that I would be the first person to be unable to produce bread for a Sunday service. I worried that I would let everyone down. I worried that I would have to explain that to the priest!

Then I prayed and I prayed and I prayed. I cried - a lot.

Finally, I listened.

I listened, and God pointed out some things that were difficult to hear, like that even though I pray the Lord's Prayer every day and say "Your will be done," I never stop to listen to His will. I wasn't "praying"; I was "saying". That's nothing more than going through the motions. In my convenient little world, "*My List of Things to Do*" happened also to be His will! My

heart was a little too busy to fully let Him in. In my arrogance, I failed to remember *that without Him, I truly can do nothing*.

Not to sound ridiculous, but there is a great analogy here! God wants us to be pliable like dough. Love lives in our heart, just as yeast lives in dough. Love softens our hearts as yeast softens dough. Arrogance and pride are like a crust that hardens our hearts and deafens our ears. A hardened heart is remarkably like every ruined loaf of bread that came out of my oven. Once the crust has formed, the dough can no longer be kneaded, shaped or raised. The yeast is dead - the dough is set. It is what it is.

There is a reason that God so readily responds to a contrite heart. That's His chance to get our attention! A repentant, submissive heart is like the dough of good bread. It is very elastic and responsive. It is a heart that God can knead and shape so that, like a baker forms dough so that it rises, God too will fashion us, if we submit to His will. He will let us rise to our true potential. But we may only rise to our true potential if we submit to His Will.

The Lord wants us to listen. If we make time for silence, there is much to hear.

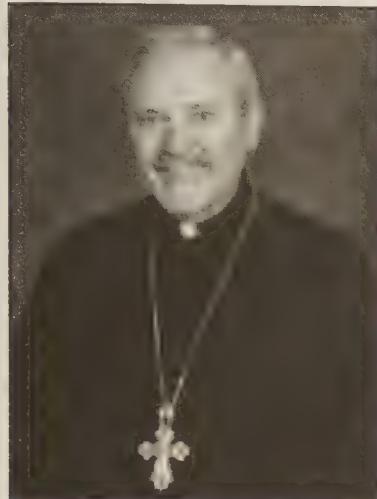
Teach me to hear *Your* will, Lord.

Anonymous

MOVING?

Send your old and new addresses to:
SOLIA, PO BOX 185
GRASS LAKE, MI 49240 USA
or e-mail to: addresses@roea.org

FATHER GRAMA RECEIVES SAGUNIAN CROSS

On December 1, 2007, the Very Reverend Dr. Remus Gramă, parish priest of St. Mary Romanian Orthodox Cathedral, was honored to receive the newly-established award of the Sagunian Cross by His Eminence Laurențiu, Metropolitan of Transylvania. The award was granted to him in his role as President of the Andrei Saguna Association.

Association of the Alumni in North America who graduated from Sibiu. The Association has facilitated visits of professors and hierarchs from Romania to the Church in America, and has sent computers, financial support and substantial shipments of theological books to the

Metropolitan Library in Sibiu. Past recipients of the award include: Patriarch Daniel, Bishop Ioan of Covasna and Professor Mircea Pacurariu. We congratulate Fr. Remus Gramă and the Andrei Saguna Association for their sacrificial work which has been recognized with such a distinguished award for service to the Church.

NEW 50TH ANNIVERSARY EDITION OF THE POFTĂ BUNĂ COOKBOOK

LARGER PRINT
Easy to read

\$14.00 ea. – U.S. Funds

Make checks payable to:
ST MARY'S SOCIETY
c/o Marie Sandru
3097 W 230TH ST
NORTH OLMSTED OH 44070

The Enthronement ... Cont. from page 8

follow him. He is telling them that the servant is not greater than the master, and so the followers of Christ must also approach and carry the cross, though its burden is sometimes great. But the cross is not carried aimlessly: through the cross, we become, like John the Baptist and John the Evangelist, witnesses to Christ. And we do not carry the cross toward defeat, but toward Resurrection, toward exaltation, for the Lord has reassured us with the triumphant promise, "In this world, you will have trouble. But take heart, I have overcome the world!" (John 16:31).

Dr. George Parsenios is Professor of New Testament at Princeton Theological Seminary.

FINANCIAL REPORT

EPISCOPATE SUPPORTERS

M/M Viorel Predescu, Granada Hills, CA	\$500.00
V Rev Fr & Psa Remus Gramă, Cleveland, OH	\$200.00
Marina Ficken, McLean, VA	\$100.00
Elena Gavrilescu, Skokie, IL	\$25.00

EPISCOPATE ASSESSMENT (DUES)

Holy Nativity, Chicago, IL	\$21,760.00
Holy Trinity, Miramar, FL	\$7,280.00
Sts Constantin & Elena, Lilburn, GA	\$5,400.00
St John, Woonsocket, RI	\$2,580.00
Holy Brancoveanu Martyrs, Montreal, QC	\$900.00
St Mary, Watertown, MA	\$600.00
Holy Cross, Hermitage, PA (2009)	\$500.00
St Andrew Mission, Houston, TX	\$300.00
St Mary of Magdala, Houston, TX	\$290.00
Holy Trinity, MacNutt, SK	\$240.00
Sts Michael & Gabriel, Palm Springs, CA	\$180.00

GENERAL DONATIONS

M/M Stephen Miroy, Stafford, VA	\$216.00
(Camp Vatra)	
National ARFORA	\$50.00
(ARFORA House Appeal)	

MEMORIAM

John & Suzie Dragos, Canton, OH	\$30.00
(IMO Fr Constantin & Psa Sue Tofan)	

ABOUT CONCEPTS AND UNITY IN DIVERSITY

Human societies and “people” in general interact by the means of “concepts”. Most of the time, the concepts are taken for granted, and we use them automatically, without scrutinizing them. The concepts are basic ideas of a thing or a situation, concentrated in one or a few words, formed by mentally combining all its respective characteristics and particularities. Those concepts, being formed and accepted, are used to explain situations and advance knowledge and understanding. From a historical perspective, concepts are formulated and come into use shortly after the events (*post festum*). Human beings first have to experience the phenomenon and only after that can characterize or define it. As such, it is dangerous to wrongly use concepts and especially to use the wrong or false concepts in difficult situations. This is especially true in regard to historical circumstances and situations in progress.

For instance, with respect to the Romanian-American community and its institutions, there are people who still consider them (the community and its institutions) to be “in exile”. Nothing can be further from the truth. In good part, this perspective is due to the lack of understanding of the concept of “exile”. The sages of the Jewish People, without doubt the best experts in problems of exile, defined the phenomenon as “galut” (exile). “Galut” expresses the condition and feelings of a people or a group of persons uprooted from their homeland and subject to alien rule. The Romanian-Americans in no way can be characterized according to this definition.

Romanians came to the New World willingly, and being accepted was a privilege. In their new homeland, the early immigrants, by choice, and their descendants by birth, became part of the mainstream of the society. Consequently, their institutions and even more so, their religious bodies became part of American society. Another example of misunderstanding or lack of understanding is offered by the misuse of the concepts of “Church-Nation” and “Mother Church”. Nations, or Peoples, are not political, or not mainly political entities but rather spiritual ones. The association between Nation and Church is oxymoronic, antithetical. There also appears to be a confusion between the concept of “Church-Nation” with that of “Church-State”. “Church-State” is a political reality that came into existence only later, probably in the XIXth century; and, in my opinion, is a reality that was almost exclusively negative.

The misuse (even abuse) of such concepts about the Romanian-Americans and their religious bodies is misleading. The Romanian-Americans are the result of the historical process of “Americanization”, the process of becoming part of the mainstream of the country. To categorize them as being “in exile,” again

in my opinion, is inaccurate and shows an ignorance of historical processes, and even borders on being an outright insult to them. Equally absurd is to say that their religious bodies are “in exile” and therefore need to be subordinated to administrative bodies in foreign lands.

In the case of the Romanian-Americans, the majority of whom belong to the Orthodox faith, a number of points need to be considered. Unity in Orthodoxy is above all unity in the Faith through participation in the Sacraments of the Church. Moreover, Orthodox Church history displays the fact that missionary work has always been accomplished by using the language of the people and by promoting local ecclesiastical bodies. In Eastern Europe, the Orthodox Church spread and became so ingrained in all levels of society especially because it allowed people to make the faith their own by adapting the services to local languages and traditions. Is it really so hard to remember Saints Cyril and Methodius and how successfully they carried out their missionary work? Likewise, as recently as the first half of the XIXth century, Saint Innocent (Veniaminov), a Russian monk who travelled to Alaska to bring the faith to North America, translated Saint Matthew’s Gospel into Aleutian. Is it really so hard to remember that in the Church, there is unity in diversity, and that the faithful in each place have the calling and duty to take responsibility and live out the gospel to: “Go therefore and make disciples of all the nations ... (Matthew 28:19)?

To quote Saint Paul, the Apostle to the Gentiles: “There is one body and one Spirit, just as you were called to the one hope that belongs to your call, one Lord, one faith, one baptism, one God and Father of us all, who is above all and through all and in all. But grace was given to each of us according to the measures of Christ’s gift” (Ephesians 4).

Consequently, the Church is one, but it is a living body with many parts, each of use and worthy of glory - unity in diversity. Saying that one particular member, one particular Orthodox entity is not worthy of the dignity and responsibility of canonical independence (i.e. the Church in America), is to contradict one of the Church’s basic teachings.

For all of these reasons, the Romanian Orthodox Episcopate of America, with its long and established tradition, should develop as part of the independent Orthodox Church in the Americas, free of any foreign control and interference, so that it may evangelize and best serve its faithful in the context of the “New World”.

Alexandru Nemoianu
Secretary/Resident Historian
V.D. Trifa Romanian American Heritage Center

SCRISOARE PASTORALĂ LA SF. PAȘTI 2008

+ NATHANIEL

Din milostivirea lui Dumnezeu, Arhiepiscop al Detroitului și al
Episcopiei Ortodoxe Române din America

Iubitului nostru cler, cinului monahal și dreptcredincioșilor creștini ai
Episcopiei noastre de Dumnezeu-păzite,
Har, Milă și Pace de la Hristos Domnul Cel Înviat, iar de la noi
părintească dragoste și arhierești binecuvântări.

“Învierea lui Hristos văzând, să ne încchinăm Sfântului Domnului Iisus, unuia Celui fără de păcat. Crucii Tale ne încchinăm Hristoase, și sfântă învierea Ta o lăudăm și o mărim; că Tu ești Dumnezeul nostru, afară de Tine pe altul nu știm, numele Tău numim. Veniți toți credincioșii să ne încchinăm sfintei învierii lui Hristos, că iată a venit prin cruce bucurie la toată lumea. Totdeauna binecuvântând pe Domnul, lăudăm învierea Lui, că răstignire răbdând pentru noi, cu moartea pe moarte a stricat.”

Hristos a Înviat! Adevărat a Înviat!

Iubiți credincioși,

Imnul de mai sus este cântat la fiecare Utrenie duminica, și este rostit de către preot la fiecare Sfântă și Dumnezeiască Liturghie. În cadrul Utreniei este cântat imediat după citirea uneia dintre cele 11 Evanghelii ale învierii. Legătura este evidentă: Fragmentul evangelic descrie arătările Mântuitorului de după învierea Sa din morți. “Mai întâi S-a arătat lui Petru și apoi celor doisprezece... mai apoi S-a arătat la mai mulți de cinci sute dintre frați în același timp.” (I Cor. 15, 5-6). Acest imn ne invită să lăudăm, să mărim și să ne încchinăm învierii lui Hristos, pentru că și noi, văzând astăzi învierea Lui, am beneficiat veșnic din jertfa Sa de pe cruce. Astfel, stăm împreună cu apostolii, aducând mărturie despre evenimentul care ”a călcat moartea prin moarte” și a adus bucurie întregii lumi.

În timpul slujbei Sfintei și Dumnezeiestii Liturghii, acest imn este rostit de către preot atunci când cele două părți din Sfântul Trup, marcate NIKA (biruiește), sunt puse în Sfântul Potir pentru împărtășirea credincioșilor. În acest timp, ne aducem aminte că ne împărtăşim cu Sângelile și Trupul Înviat al Domnului, Dumnezeului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos, Mielul lui Dumnezeu Cel ce ridică păcatele lumii. Suntem chamați să ne încchinăm Sfintei învierii lui Hristos. Închinarea este permisă numai către Dumnezeu. Închinându-ne lui Hristos, mărturisim că ne încchinăm lui ca unui Domn și Dumnezeu. Înainte de primirea Sfintei împărtășanii, afirmăm: ”Cred Doamne și mărturisesc, că Tu ești cu adevărat Hristos, Fiul Dumnezeului Celui viu, Care ai venit în lume să mântuiești pe cei păcătoși, dintre care cel dintâi sunt eu.”

Acum trei zile, în Sfânta și Marea Vineri, am stat înaintea mormântului lui Hristos, cântând prohodul la trupul său adormit, lângă trupul său care a fost ”țintuit de cuie pe cruce și cu suliță împuns” (tropar la Proscomidie). De ce oare a fost el țintuit de cuie cu mâinile și picioarele pe cruce, având pe cap cunună de spini și a fost împuns în coastă cu suliță? De ce a fost jertfit? ”De bunăvoie S-a suiat cu trupul pe cruce ca să sufere moartea și să ne ridice din morți prin slăvită învierea Sa.” (Troparul învierii glasul al 5-lea).

Noi vom muri? Cu siguranță, cu toții vom muri. Hristos a murit, dar El a Înviat așa precum spusese mai înainte; și prin învierea Sa din morți, a călcat moartea, aceeași moarte care ne va cuprinde și pe noi! Noi vom muri? Da, vom muri, dar chiar dacă vom muri, nu vom rămâne în această stare permanent, ci temporar. Atunci când Domnul se va întoarce ”să judece vii și morții”, va avea loc ”învierea morților și viața veacului ce va să vie” în care nu va mai fi moarte!

Sf. Atanasie cel Mare spune: ”Chiar și pe cruce fiind, El nu s-a ascuns pe Sine; ci mai degrabă a făcut întreaga creație martoră a prezenței Făcătorului ei. Apoi, arătându-Se cu adevărat mort, nu a îngăduit că templul trupului Său să zacă mult, ci în a treia zi l-a Înviat fără schimbare și fără stricăciune, făgăduință și preț al biruinței Sale.” (Despre întrupare, C. V, 26).

Sf. Atanasie continuă, explicând că ”o dovadă foarte puternică a acestei distrugeri a morții și a biruinței prin cruce este dată de faptul că toți ucenicii Mântuitorului au disprețuit moartea...” (Ibid 27). ”Moartea este legată de mâini și de picioare; toți cei care sunt în Hristos trec peste ea, și ca martori ai lui Hristos, o iau în râs, zicând: ”Unde este moarte biruința ta? Unde este moarte boldul tău?” (I Cor. 15, 1-2). (Ibidem). De aceea, astăzi, la mormântul gol, noi, ucenicii lui Hristos, disprețuim și derădem moartea, pentru că astăzi noi suntem martori ai puterii lui Hristos asupra morții.

Mai mult, ca ucenici ai lui Hristos, trebuie să ne bucurăm în această zi! Trebuie de asemenea, să cântărim cu grijă dacă credem cu adevărat că Hristos a Înviat din morți și că moartea nu mai are stăpânire asupra noastră! De aceea, este bine și folositor pentru noi să ne amintim îndemnul Sf. Apostol Pavel către credincioșii din Corint: "Fraților, vreau să vă aduc aminte de Evanghelia pe care v-am propovăduit-o vouă, Evanghelia pe care voi ați primit-o și în care sunteți mândruți. Pentru că Evanghelia vă va mândri numai dacă credeți cu adevărat cele propovăduite vouă și întru care ați fost botezați – credința în altceva nu vă va mândri. (I Cor 15; 1-2). "Iar dacă se propovăduiește că Hristos a Înviat din morți, cum pot unii dintre voi să spună că nu este înviere a morților? Dacă nu este înviere a morților, nici Hristos nu a Înviat. Și dacă Hristos n-a Înviat, zadarnică este atunci propovăduirea noastră, zadarnică și credința voastră. Ne aflăm încă și martori mincinoși ai lui Dumnezeu, pentru că am mărturisit împotriva lui Dumnezeu că a Înviat pe Hristos, pe care nu L-a Înviat, dacă deci morții nu înviază. Căci dacă morții nu înviază, nici Hristos n-a Înviat. Iar dacă Hristos n-a Înviat, zadarnică este credința voastră, sunteți încă în păcatele voastre." (I Cor. 15, 12-17).

Iubiți credincioși,

Și noi suntem ucenici și martori ai lui Hristos; și noi trebuie "să călcăm moartea", pentru că prin crucea lui Hristos, moartea nu mai are putere asupra oamenilor. Să ierte Dumnezeu pe cei dintre noi care vorbesc și se poartă de parcă nu ar exista învierea morților și judecata viilor și a morților! După cum spune Sf. Apostol Pavel, noi suntem martori ai credinței noastre că Hristos a murit, a fost îngropat și a Înviat din morți și se va întoarce pe pământ pentru a înființa împărăția Sa care nu va avea sfârșit. A crede în Hristos înseamnă a fi creștin, iar a fi creștin înseamnă să mărturisim că Hristos a murit și a Înviat și a fost văzut de ucenicii săi timp de 40 de zile, care apoi au mărturisit lumii întregi învierea Lui.

Afirmând că suntem creștini, haideți să auzim invitația Sf. Grigorie de Nazians de a ne oferi lui Hristos: "Haideți să ne oferim pe noi însine, cea mai prețioasă și mai potrivită comoară lui Dumnezeu; haideți să dăm înapoi Chipului ceea ce este făcut după chip; Haideți să recunoaștem demnitatea noastră; haideți să cinstim arhetipul nostru; haideți să cunoaștem puterea tainei și pentru ce a murit Hristos. Haideți să devenim ca Hristos, întrucât și Hristos a devenit ca noi. Haideți să devenim dumnezei de dragul Său, întrucât El de dragul nostru a devenit om... Haideți să dăm totul, să oferim totul, Celui care s-a dat pe Sine preț de răscumpărare și împăcare pentru noi." (Cuvântări I, IV, V).

Așteptând a doua venire a Domnului Înviat, Sântul Grigorie ne cheamă "să devenim ca Hristos", ceea ce înseamnă că întreaga noastră existență, viața noastră zilnică, gândurile noastre, cuvintele noastre, faptele noastre, trebuie să fie astfel încât să preamărească și să laude pe Hristos, pentru că El ne-a răscumpărat din pierzania veșnică și ne-a binecuvântat cu viața nesfârșită în împărăția Sa. Haideți să ne aducem aminte că atunci când am fost botezați în Hristos, în Hristos am fost închiriați; am devenit persoane noi în căutarea împărăției noi. "Căți în Hristos v-ați botezat, în Hristos v-ați și îmbrăcat. Aliluia!"

Ultimele cuvinte ale imnului reflectă acest gând al Sfântului Grigorie: "Totdeauna binecuvântând pe Domnul, laudăm învierea Lui, că răstignire răbdând pentru noi, cu moartea pe moarte a stricat."

Iubiți credincioși,

Următori loiali ai lui Hristos, în această zi de Sărbătoare a Sărbătorilor și Praznic al Praznicelor, încheiem Scrisoarea noastră Pastorală adresată vouă cu aceste cuvinte ale Sfântului Ioan Teologul: "... a venit Iisus și a stat în mijlocul lor și le-a zis: Pace vouă! Și zicând aceasta le-a arătat mâinile și coasta sa. Deci s-au bucurat ucenicii, văzând pe Domnul. Și Iisus le-a zis iarăși: Pace vouă!..." (Ioan 20:19-21). "Pentru că M-ai văzut, ai crezut? Fericiti cei ce n-au văzut și au crezut!" (Ioan 20, 29). Astăzi, "văzând învierea lui Hristos", noi și lumea împreună cu noi se umple de bucurie, pentru că păcatele noastre au fost iertate și viață veșnică s-a revărsat peste întreaga omenire.

Hristos a Înviat! Adevărat a Înviat!

Primiți dragostea noastră părintească și binecuvântări arhierești către cei de aproape și către cei de departe.

+NATHANIEL

DIALOGUL CU PATRIARHIA ROMÂNĂ

Prea iubitului Cler și Credincioșilor Sfintei noastre Episcopiei:

După cum s-a anunțat la Congresul din 2007, în scrierea noastră din 12 februarie 2008 către preoți și parohii, și prin Comunicatul de Presă postat pe website-ul Episcopiei, www.roea.org, Episcopia a intrat în dialog cu Patriarhia Română.

Aceste discuții au fost inițiate la recomandarea Comisiei noastre de Dialog și apobate de Consiliul Episcopesc și de Congres, spre a clarifica și căuta o înțelegere reciprocă a unor chestiuni istorice ale relației dintre Episcopie și Patriarhia Română, suferințele Episcopului Policarp și Arhiepiscopului Valerian etc. Astfel de convorbiri directe cu Patriarhia Română au fost socotite de mult a fi necesare și s-a considerat că dacă acestea vor avea rezultate pozitive ar putea avea un impact favorabil asupra discuțiilor oficiale dintre Comisiile de Dialog bi-lateral ale celor două eparhii din America de Nord, care au loc încă din 1993. O altă chestiune care s-a cerut a fi dezbatută a fost recenta acțiune a câtorva preoți nemulțumiți și puțin judicioși de a crea o a treia jurisdicție Românească Ortodoxă în America. O astfel de activitate nejustificată nu este binecuvântată de către Noi, cum de altfel, nu a binecuvântat-o nici Arhiepiscopul Nicolae al Arhiepiscopiei Ortodoxe Române în cele două Americi.

Delegația noastră a fost condusă de Înaltsfintă Sa, Arhiepiscopul Nathaniel și a inclus pe Prea Cucernicii Părinti: Laurențiu Lazăr (Coordonator), Remus Grama, Cătălin Mitescu, Ian Pac-Urar și Romey Rosco.

Mai înainte de începerea întrunirilor, la praznicul Sf. Mc. Policarp, delegația a luat parte la Slujba Sfântei Liturghii, la Mănăstirea Antim, iar apoi a vizitat mănăstirile Pasărea și Cernica. Duminică 24 Februarie, I.P.S. Nathaniel a celebrat Dumnezeiasca Liturghie într-o Catedrală Patriarhală arhiplină, fiind asistat de preoții Catedralei și membrii delegației Episcopiei. La sfârșitul slujbei, care a fost televizată în direct de postul național *Trinitas* al Patriarhiei, Înaltsfintul a rostit un cuvânt în care a arătat că, în ciuda trecerii timpului și a distanței, Episcopia noastră și-a menținut identitatea, iar simțirea acestia a fost alături de poporul României în toate încercările istoriei. În ziua următoare, Prea Fericitul Părinte Patriarh Daniel a întâmpinat cordial delegația la reședința sa, iar mai apoi a găzduit câteva mese în particular. Pe toată durata convorbirilor, Prea Fericirea Sa a fost ținut la curent cu cele discutate oficial, oferind zilnic recomandări personale.

Dialogul nostru cu Comisia Patriarhiei Române a avut loc la Palatul Patriarhiei, de luni până miercuri, în zilele de 25-27 Februarie. Comisia Patriarhiei a fost condusă de Înaltsfintă Sa, Arhiepiscopul Nifon al Târgoviștei, cu Înaltsfintă Sa, Arhiepiscopul Nicolae (Miercuri), Prea Sfântă Sa, Ciprian Câmpineanul, Episcop Vicar Patriarhal, precum și P.C.

Preoți Mircea Uță și Ioan Armașu, Consilieri. Discuțiile deschise au fost ținute într-un spirit de respect creștinesc. Din fericire, după câteva citiri comune, s-a ajuns la un document aprobat de comun acord cu privire la chestiuni de interes pentru ambele părți, care după cum ni s-a comunicat, după întoarcerea acasă, a fost primit cu bucurie de către Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române (*Comunicatul Comun apare mai jos*).

Spre a evita orice interpretări, nu facem un secret din faptul că reprezentanții Patriarhiei au deschis subiectul unei posibile uniri a celor două eparhii Românești din America de Nord, oferind viziunea lor cu privire la aceasta. În ceea ce ne privește, noi am reafirmat scopul specific al vizitei noastre, explicând faptul că, aşa cum am încredințat pe I.P.S. Nicolae și Comisia sa de Dialog, nu vom discuta această chestiune fără sătirea acestora. În cele din urmă, cele două eparhii Românești din America de Nord au fost de acord să studieze mai departe un posibil curs de acțiune, înținând seamă de faptul că orice unire potențială poate fi hotărâtă doar de către membrii noștri, întruniti în Congres.

Referindu-se la conținutul Acordului Comun din 27 Februarie, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în ședință să din săptămâna care a urmat, a luat nota că: (a) ierarhii și clerul atât din România cât și din America de Nord au suferit mult în vremea anilor fără precedent ai persecuției comuniste și că guvernul comunist a cauzat multă suferință pentru Episcopia Ortodoxă din America, Episcopului Policarp și Arhiepiscopului Valerian, mărturisitori ai credinței, care au fost persecuati și marginalizați; (b) s-a cerut reciproc iertare pentru orice acțiuni motivate politic, care au cauzat diviziune în Statele Unite și Canada; și (c) o unire a celor două eparhii Ortodoxe Române în America de Nord este dezirabilă.

Considerăm rezultatul întrunirilor din București cu Comisia Patriarhiei a fi pozitive și încurajatoare pentru misiunea și viața Episcopiei din America și Canada, pentru vindecarea înstrăinării celor două eparhii Ortodoxe Române din America de Nord și pentru mișcarea către unitatea întregii Ortodoxii în America de Nord, care, aşa cum este de acord și Biserica Ortodoxă Română, este necesară și inevitabilă. AS@adar, în conformitate cu mandatul său, Comisia de Dialog, promovează în prezent discuții reînnoite cu Arhiepiscopia.

Încredințați de buna voire a membrilor comisiei, ne rugăm ca Duhul Sfânt să călăuzească lucrarea lor și, repetăm, orice propunere viabilă pentru unire va fi prezentată spre considerare înaintea Congresului.

Iubiți credincioși,

Haideți ca în timpul pelerinajului spiritual al acestui
Cont. la pag. 20

Dialogul ...

Cont. de la pag. 19

Post, să ne rugăm pentru pace în Sfânta Biserică a lui Hristos și pentru ca Hristos să ne îndrumzeze a face doar voia Lui.

Cu arhiește binecuvântări,

+ NATHANIEL, Arhiepiscop

P.C. Prot. Laurențiu Lazăr

Secretarul Consiliului Episcopesc,
Coordonator al Comisiei de Dialog

14 Martie 2008

DECLARAȚIE COMUNĂ

După 60 de ani de separație de Patriarhia Română, reprezentanții Episcopiei Ortodoxe Române din America – I.P.S Arhiepiscop Nathaniel, Pr. Laurențiu Lazăr, Pr. Remus Grama, Pr. Cătălin Mitescu, Pr. Ian Pac-Urar, Pr. Romey Rosco – s-au întâlnit la Palatul Patriarhiei din București, în zilele de 25-27 Februarie 2008, cu reprezentanții Patriarhiei Române – I.P.S. Arhiepiscop Nifon, I.P.S. Arhiepiscop Nicolae, P. S. Episcop Ciprian Câmpineanul, Pr. Mircea Uță și Pr. Ioan Armași – în scopul unei reconcilieri istorice și, de comun acord, au hotărât să recunoască următoarele realități:

1) Ruptura dintre Episcopia Ortodoxă Română din America – eparhia istorică a Episcopului Policarp (Morușca) – și Patriarhia Română a fost cauzată de instaurarea regimului communist în România și a reprezentat expresia voinței credincioșilor și a Congresului Episcopiei din anul 1947, reprezentant oficial al acestora. Având libertatea deplină pe care i-o conferea "lumea liberă", Episcopia Ortodoxă Română din America și-a făcut datoria să denunțe, să respingă cu claritate și să se disocieze de toate relele comunismului ateu, care a despărțit această eparhie de însăși Biserica ei mamă și, respectiv, de vrednicul de pomenire Episcop Policarp, pe care aceasta a continuat să-l recunoască drept ierarhul său eparhial, până la moartea sa (1958).

2) Episcopia Ortodoxă Română din America, respingând comunismul, s-a văzut silită să rupă legăturile sale canonice cu Patriarhia Română, având conștiința că apără credința și identitatea comunității ortodoxe române pe continentul Americii de Nord, mai ales în împrejurările în care era atât de evidentă ingerința guvernului comunist din România în viața Bisericii.

3) În condițiile atât de critice și dramatice din acele vremuri, când P.S. Episcop Policarp era reținut în România împotriva voinței sale, Episcopul Vicar Valerian (Trifa) s-a străduit să caute o soluție de păstrare a canonicității Episcopiei, alegând cele mai bune căi disponibile în acele vitrege împrejurări.

4) Episcopia Ortodoxă Română din America nu s-a lepădat niciodată de Patriarhia Română ca Biserică mamă, însă, din cauza realității "Cortinei de Fier",

singura cale rămasă pentru supraviețuirea ei canonica a fost afilierea sa cu "Russian Orthodox Greek Catholic Church of North and South America" (cunoscută ca "Metropolia", și care ulterior a devenit "Orthodox Church in America"). Din punct de vedere administrativ, în cadrul acesteia, Episcopia și-a păstrat întotdeauna, un statut de eparhie autonomă.

5) Episcopia Ortodoxă Română din America recunoaște că ierarhii și credincioșii Bisericii Ortodoxe Române au îndurat mult și s-au zbătut din greu în condițiile istorice teribile și fără precedent ale prigoanei comuniste. Acțiunile guvernului comunist de atunci au fost cauza multor suferințe prin care au trecut atât Episcopia Ortodoxă Română din America, cât și ierarhii săi de pioasă amintire, Episcopul Policarp și Arhiepiscopul Valerian, mărturisitori ai credinței, care au fost persecuati, defaimați și marginalizați.

6) Notăm cu bucurie că, după căderea regimului comunist, Sfântul Sinod al Patriarhiei Române a recunoscut, în anul 1991, canonicitatea Episcopiei și succesiunea apostolică a ierarhilor acesteia. De atunci începând, relațiile noastre au fost marcate de convorbiri frătești și concelebrări liturgice cu Patriarhia Română și cu ierarhii și preoții Arhiepiscopiei Ortodoxe Române din cele două Americi, prin schimburi de vizite ierarhice, și acțiuni importante de ajutorare a României din partea Episcopiei Ortodoxe Române din America.

7) În baza acestei recunoașteri, ne cerem iertare reciprocă, în numele înaintașilor noștri, pentru tot ceea ce am greșit unii față de alții, și rugăm pe Atotputernicul Dumnezeu să ne binecuvânteze, și să ne călăuzească spre o vizion comună a prezenței ortodoxe românești în America și spre întărirea unității ortodoxe pe continentul nord American.

8) De vreme ce s-au recunoscut greșelile trecutului și ne-am cerut iertare reciprocă, reprezentanții Patriarhiei Române și ai Episcopiei Ortodoxe Române din America își exprimă dorinta, sinceră, de realizare a unității ortodoxiei românești de pe continentul American, în legătură canonica cu Biserica Ortodoxă Română.

DUMINICA FLORIILOR, PAȘTELE

Duminica Floriilor

Este una din sărbătorile cu dată schimbătoare, precedând întotdeauna Paștele cu o săptămână. În duminica aceasta se comemorează intrarea triumfală a lui Iisus în Ierusalim, înainte de patimile și moartea Sa. Altădată, în această duminică începea pregătirea mai intensă a aspiranților la botez. În perioada imperiului creștin, de Florii se făceau grațieri. și astăzi există obiceiul, semnalat încă în secolul al IV-lea la Ierusalim, de a se aduce la biserică ramuri de copac care, după binecuvântarea preotului, sunt luate acasă. Salcia simbolizează ramurile de finic cu care mulțimile l-au întâmpinat pe Hristos la intrarea în Ierusalim. Duminica Floriilor este o sărbătoare de bucurie, dar cade în plin post. De aceea, Biserica a dat binecuvântare celor care au postit neîntrerupt ca, de Florii, să bea vin și să mănânce pește. În unele regiuni ale țării există obiceiul ca o parte din peștele consumat în ziua de Florii să se mănânce în noaptea de Paște, imediat după împărășire. Peștele este un simbol al lui Hristos. Hrănirea cu pește în noaptea de Paște este încă un semn al comuniunii cu Hristos, concretizată deja în actul împărășirii cu Sângele și Trupul său euharistic.

Săptămâna mare. În seara Duminicii Floriilor încep deniile pentru Săptămâna mare (denia, cuvînt de proveniență slavă - de la deni, "zi" —, înseamnă slujbă de dimineață sau de zi - în postul Paștelui însă, deniile se săvîrșesc seara, cu privegheri).

În Vinerea mare, vecernia nu se mai face spre seară, ci în jurul prânzului. Clericii, în cadrul unei ceremonii speciale, scot din altar icoana pe care este reprezentată punerea în mormânt a Mîntitorului (epitaful). Aceasta este pusă în mijlocul bisericii pe o masă simbolizând trupul lui Hristos întins pe năsălie după moartea pe cruce la ceasul al VI-lea, ora 12, în vederea îmbălsămării și punerii în mormânt. Din acest moment credincioșii priveghează lângă trupul neînsuflețit al lui Hristos, reprezentat în icoană. Se aduc flori și se depun peste epitaf, cum se face la orice înmormântare. Credincioșii vin, se închină în fața icoanei, sărută Evanghelia și Crucea, apoi zăbovesc pentru priveghi. În unele zone ale țării se trece pe sub masa pe care este aşezat epitaful, ca semn de respect față de trupul lui Hristos. În seara aceeași zile se va săvârși ultima denie din postul mare. Denia aceasta înseamnă, de altfel, slujba de îngropare a trupului lui Iisus. În cadrul ei, credincioșii îl prohodesc pe Iisus prin cântări încadrate de versete din psalmi. Spre sfârșitul slujbei, slujitorii iau pe umeri, epitaful, ca și cum ar purta sicriul celui ce urmează să fie îngropat, și se face o procesiune în jurul bisericii. Aceasta simbolizează alaiul de îngropare al lui Hristos. La intrarea în biserică, toți credincioșii trec pe sub epitaf, în semn de participare la suferința morții lui Hristos și ca o luare de rămas-bun (ca în cazul oricarei înmormântări) de la cel răposat. Slujitorii depun epitaful

pe Masa din altar, simbolizând acum mormântul Mîntitorului. Din momentul acesta, slujba continuă cu imne care prevăstesc învierea.

Paștele

Este cea mai mare sărbătoare creștină. Ea se întinde pe durata a trei zile și comemorează învierea din morții a lui Iisus Hristos. Sărbătoarea propriu-zisă a învierii este precedată de un post de șapte săptămâni, în ultima dintre ele comemorându-se Cina cea de Taină, vinderea lui Hristos, patimile și moartea Sa pe cruce. Alături de duminică și de ziua Cincizecimii, Paștele este cea mai veche sărbătoare creștină. În primele secole creștine, de Paște primeau botezul catehumenii, care rămîneau apoi îmbrăcați, timp de o săptămână, în hainele albe din ziua botezului, motiv pentru care săptămâna de după Paște a fost numită Săptămâna luminată. În epoca noastră, cei mai mulți dintre creștinii ortodocși se spovedesc în perioada Postului Paștelui și se împărtășesc în ziua de Paște. Evreii comemorau și comemorează de Paște ieșirea din robia egipteană și traversarea Mării Roșii. Ei serbează Paștele în fiecare an la 14 nissan din calendarul lor lunar, dată care, în același calendar, coincide cu echinocțiul de primăvară. Paștele evreilor din anul 33 a coincis cu patimile, moartea și învierea lui Hristos. Din acest motiv, ziua învierii — trecerea firii umane de la moarte la viață, din robia păcatului în împărăția harului — s-a numit și în creștinism Paște. Sărbătoarea Paștelui marchează în cadrul anului liturgie două mari perioade: una de zece săptămâni, înainte de data Paștelui (perioada Triodului), în care creștinul se pregătește în vederea praznicului învierii, și alta de cincizeci de zile, după Paște, în care cultul divin și etosul Bisericii sunt marcate de bucura învierii (perioada Penticostarului).

De ce Paștele nu e serbat de toți creștinii în aceeași zi?

Creștinii au serbat dintotdeauna învierea lui Hristos, dar nu întotdeauna în aceeași zi. În Asia Mică și Siria se serba mai întâi Paștele Crucii (14 nissan), iar după două zile Paștele învierii - potrivit unei tradiții rămase de la sfântul Ioan Evanghelitul. În Egipt, Grecia, Palestina și în Occident se serba Paștele Crucii în vinerea cea mai apropiată ce 14 nissan, iar Paștele învierii în duminica cea mai apropiată de același 14 nissan. În Galia unii creștini serbau Paștele la 25, respectiv 27 martie. Paștele Crucii era zi de doliu, Paștele învierii, de bucurie. La sinodul I ecumenic (Niceea, 325) s-a uniformizat data sărbătoririi. Paștele urma să se serbeze în cadrul calendarului solar în vigoare în Imperiul roman începând din 46 î. Hr. - calendarul iulian, stabilit de învățatul Sosigene la ordinul lui Iuliu Cezar. Potrivit hotărârii sinodului I ecumenic, Paștele trebuia serbat în prima duminică

Cont. la pag. 22

Duminica Florilor, Paștele

Cont. de la pag. 21

după lună plină, după echinocțiul de primăvară. Dacă data astfel calculată coincidea cu a Paștelui evreilor, Paștele creștin se amâna cu o săptămână. Paștele urma să cadă între 22 martie și 23 aprilie, episcopul Alexandriei Egiptului (unde se afla un vestit observator astronomic) urmând să comunice celorlalte scaune episcopale data sărbătoririi.

Sosigene stabilise echinocțiul de primăvară la 25 martie în anul 46 î. Hr. În 325 d. Hr., calendarul iulian de 365 de zile și 6 ore rămăsese în urmă cu trei zile față de anul astronomic (365 zile 5 ore 48 min. 46 sec.), dat fiind că anul calendaristic rămîne în urmă față de cel astronomic cu 11 minute și 14 secunde în fiecare an.

Sinodul I ecumenic a fixat echinocțiul de primăvară la 21 martie, urmând ca Paștele să se serbeze în funcție de această dată, ceea ce nu a schimbat situația. La fiecare 128 de ani, anul calendaristic rămînea în urmă cu o zi față de anul astronomic. În Evul Mediu, învățați bizantini și occidentali au făcut propunerii și demersuri pentru actualizarea calendarului.

La 24 februarie 1582, papa Grigore al XIII-lea a anunțat îndreptarea calendarului, după ce timp de cinci ani mai mulți savanți studiaseră problema și oferiseră soluții. Îndreptarea a constat în suprimarea a 10 zile (5-14 octombrie), restabilindu-se astfel echinocțiul de primăvară la 21 martie, cînd e lună plină, aşa cum făcuse sinodul I ecumenic.

Treptat, toate statele occidentale au adoptat calendarul gregorian. Țările din Estul Europei, unde majoritatea sunt Biserici ortodoxe, au adoptat calendarul îndreptat după primul război mondial. Bisericiile ortodoxe au hotărât îndreptarea calendarului la consfătuirea de la Constantinopol din 1923, când s-a trecut peste cele 13 zile, decalajul dintre calendarul iulian și anul astronomic, ziua de 1 octombrie fiind socotită 14 octombrie. Biserica Ortodoxă Română a adoptat calendarul îndreptat în 1924 (statul îl adoptase în 1919). Biserica rusă, cea sărbă, Patriarhia Ierusalimului și Muntele Athos (cu excepția mănăstirii Vatoped) nu au adoptat calendarul îndreptat. Ba, mai mult, în unele din Biserici care au adoptat noul calendar îndreptat, inclusiv la noi, au apărut mișcări schismatice care l-au refuzat, funcționând până astăzi sub numele de "stiliști" sau "Biserica de rit vechi".

Spre a nu se produce o schismă ireparabilă în cadrul Bisericiilor Ortodoxe, în 1948, la Moscova, s-a convenit ca toate Bisericiile Ortodoxe să prăznuiască Paștele după pascalia veche (adică în cadrul calendarului iulian) până vor accepta de comun acord o altă dată. Problema uniformizării calendarului se află pe agenda de lucru a viitorului mare sinod ortodox. Pînă la stabilirea unei date comune, creștinii romano-catolici și protestanți serbează Paștele în cadrul calendarului gregorian, în timp ce ortodocșii îl serbează în cadrul calendarului iulian. Iată de ce creștinii nu serbează cu toții Paștele

în aceeași zi.

Ca semn al bucuriei pascale și al credinței în învierea lui Hristos, precum și al nădejdirii învierii noastre, cu începere din noaptea de Paște și până la înăltare, creștinii se salută cu formula: "Hristos a Înviat!" la care se răspunde: "Adevărat a Înviat!"

Pr. Prof. Dr. Vasile Răduca
articol preluat din volumul "Ghidul creștinului ortodox de azi", București, ed. Humanitas, 1998, pag. 125-128.

PSALM DE FLORII

Am venit să Te caut, Doamne,
de Ziua Florilor prin Ierusalim.

(Porțile de cedru își ascund zăvoarele.)

Te-am căutat la marginea mării:
- Valurilor, unde sunt urmele Lui?

Mi-am presărat privirea pe Munții Taborului:
- Munților ...?

(Măslinii se frământă dogorâți de soare.)

Pe drum venea o femeie.
- Maria, tu nu L-ai văzut pe Iisus?

(Vasul de alabastru spart.
Fluide suspine prin cioburi.)

M-am întors pe drumul lacrimii mele
închizând ochii de durere - străzile pustii...
Dar acolo unde abisul
se rotungește'n cercuri tot mai mari
Te-am găsit Doamne, Te-am găsit -
Și am strigat de bucurie
cu toți pruncii gândurilor mele.
M'am dezbrăcat de inimă:
Doamne, dacă intri în cetate,
iată haina sufletului meu !

DENIE

Din nou îs copil - primăvară cu denii -
Miros de salcâm, de pelin, de urzici,
Și mama îmi dă iar cămașa cea albă
cu jocuri de crini înfloriți în arnici.

Chiar lacrima lunii aduc din prisacă
arzând peste slovă în mâini de monah.
Mă'ncchin cu mălinii și -ți pun lângă cruce,
adus de la stână, un fluier valah.

Dumitru Ichim

EDUCAREA CREȘTINĂ A FAMILIEI

Sfânta Muceniță Tomaida
14 Aprilie
Cuvioasa Elisabeta
24 Aprilie

Sfânta muceniță Tomaida a trăit în Alexandria, fiind crescută în spiritul creștin. La 15 ani s-a căsătorit, mutându-se în casa soțului ei care locuia împreună cu tatăl său. Tomaida era iubită și apreciată de toți ai casei. Din păcate, socrul ei a fost cuprins de o patimă trupească, fiind obsedat de gânduri necurate împotriva tinerei nurori. Deci, într-o noapte când soțul Tomaidei s-a dus cu prietenii la vânăt, socrul a venit la Tomaida încercând să o înduplece spre păcat. Tânără s-a speriat și cu vorbe înțelepte a încercat să-i explice socrului ce mare păcat este acesta și ce mare rușine va fi pentru el și familia lui, dar socrul, ca un nebun, nu mai putea gândi, lăsându-se cu totul controlat de patima lui și i-a spus Tomaidei că dacă nu se învoiește la fapta rea o va tăia cu sabia. Tomaida a răspuns că mai bine moare decât să păcătuiască cu socrul ei. Și ca un ieșit din minți, socrul a tăiat-o pe Tomaida cu sabia. Și imediat socrul a orbit și nu mai vedea ușa pe unde să iasă. După un timp au venit unii să-l caute pe fiul său și el a strigat să vină să-l scoată din camera că nu mai vede ușa. Când aceștia au deschis ușa au văzut trupul tinerei tăiate și sânge pe jos și socrul a spus tot ce să a întâmplat. După ce a fost judecat, socrul a fost condamnat la pedeapsa cu moarte prin sabie.

La îndemnul Cuviosului Părinte Daniil Schiteanu de la mănăstirea Octodecat, moaștele muceniței Tomaida au fost duse în gropnița acestei mănăstiri.

Un ucenic al Cuviosului Părinte Daniil Schiteanu, fiind necăjit de ispita desfrâñării a cerut sfatul Părintelui, iar acesta i-a zis: "Mergi la Mănăstirea Octodecatului și intrând în gropnița sfinților părinți, roagă-te zicând: "Dumnezeule, pentru rugăciunile Sfintei Mucenie Tomaida, ajută-mă și mă izbăvește de războiul desfrâñării!" și nădăjduiește spre Dumnezeu, că te va slobozi de ispita diavolească." (Viețile Sfinților pe Aprilie). Ucenicul a făcut aşa și s-a vindecat de patima lui. Apoi și altii care erau chinuți de patima desfrâñării, cerând ajutorul mucenitei Tomaida se vindecau.

Sfânta Muceniță Tomaida se sărbătorește pe 14 Aprilie.

Cuvioasa Elisabeta, făcătoarea de minuni a fost aleasă de Dumnezeu încă înainte de a se naște. A fost crescută în religia creștină. Crescând, a devenit călugăriță, apoi a devenit stareță mănăstirii. Înfrâñarea ei era fără de măsură, căci mulți ani a petrecut nemâncând pâine, ci hrânindu-se numai cu verdețuri și cu legume, iar untdelemn și vin-n-a gustat niciodată în toată vremea vieții sale. De multe ori petrecea în post câte 40 de zile ca Marele Moise, negustând nimic."

(Viețile Sfinților pe Aprilie) A făcut multe minuni în timpul vieții, iar după adormirea sa întru Domnul, la mormântul ei s-au făcut multe minuni.

Cuvioasa Elisabeta, făcătoarea de minuni, se sărbătorește în fiecare an pe 24 Aprilie.

Întrebări pentru părinți:

- I-am învățat pe copiii noștri ce e bine și ce nu e bine, pentru ca să nu cadă în patima desfrâñării sau i-am lăsat să fie "educați" de televizor, de alți tineri sau adulți fără nici o morală, de societatea de consum care încearcă să-și vândă produsele anticoncepționale de la o vârstă din ce în ce mai scăzută?
- I-am învățat pe fiili și fiicele noastre că o diferență foarte mare între om și animal este aceea că animalele nu se pot controla pe când oamenii se pot controla și au datoria să se controleze? Nu cumva, în dragostea noastră exagerată pentru fiili și fiicele noastre le-am dat libertatea de a face "ceea ce fac toți tinerii din America și Canada" fără să ne gândim că aceasta le poate dăuna trupului și psihicului (dacă judecăm din punct de vedere medical) și le strică sufletul (dacă judecăm din punct de vedere spiritual). Să fim cinstiți: chiar credeți că tinerii care au "libertatea totală" sunt mai fericiți decât cei ce se auto-controlează? Poate au niște plăceri pe moment, dar consecințele negative nu pot fi evitate. Oamenii au înăscut în ei ceva ce la spune că greșesc, atunci când greșesc. Și pentru ca să astupe glasul conștiinței, copiii renunță la religie crezând că astfel capătă "libertatea de a face orice". Ceea ce nu își dau ei seama, și aici intervine rolul părinților, este că această aşa zisă "libertate" este de fapt o sclavie. Se rup de Dumnezeu și devin robii păcatului, robii diavolului care își bate joc de ei.
- Întrebarea e simplă: " Fiica mea, te iubește un băiat? Dacă chiar te iubește, să se însoare cu tine!"; "Fiul meu, iubești o fată și zici că nu poți trăi fără ea. Foarte bine, căsătoriți-vă!". "Dar, mamă, acum sunt alte timuri, toți tinerii..." Da, sunt alte timuri. Mai țineți minte din Vechiul Testament cum Dumnezeu a distrus Sodoma și Gomora? și mai țineți minte, că dacă s-ar fi găsit în cetate 10 oameni drepti, cetatea ar fi fost salvată? De ce nu s-au găsit nici măcar 10 oameni drepti? Pentru că oamenii au uitat de Dumnezeu și au făcut cum i-a dus capul. Iar alții or fi spus: "așa face toată lumea, eu de ce să nu fac la fel?"

Cont. la pag. 24

Educarea Creștină a Familiei

— Aprilie —

Cont. de la pag. 23

- Oare am citit noi întâia epistolă către Corinteni a Sfântului Apostol Pavel, capitolul 6 unde scrie despre desfrânare și nedreptate? Iată ce scrie la versetele 18-20: "Fugiți de desfrânare! Orice păcat pe care-l va săvârși omul, este în afară de trup. Cine se dedă însă desfrânării păcătuiește în însuși trupul său. Sau nu știți că trupul vostru este templu al Duhului Sfânt care este în voi, pe care-L aveți de la Dumnezeu și că voi nu sunteți ai voștri? Căci ați fost cumpărați cu preț! Slăviți, dar, pe Dumnezeu în trupul vostru și în duhul vostru, care sunt ale lui Dumnezeu."
- Știm noi că îi putem ajuta pe adolescenți să treacă prin greutățile vârstei, evitând ispitele? Oare interzicem noi filmele indecente în casa noastră sau îi tentăm și mai mult pe fiili și fiicele noastre expunându-i la tot felul de imagini nepotrivite? Ne-am uitat prin caietele lor de "Health Studies" să vedem ce îi învață la școală? îi încurajăm din când în când să mai postească pentru că aşa este creștinește și pentru că, animalelor a căror carne o mâncăm li s-au dat hormoni (pentru a "produce" mai mult) și acești hormoni trec în copii prin carnea pe care o mănâncă?
- I-am învățat pe tineri că atunci când sunt ispiți să se gândească bine la ceea ce vor să facă și la consecințele acțiunii lor? I-am învățat că atunci când sunt pe cale de a face ceva rău să se roage pentru a primi puterea de a rezista ispitei? Fie ca Sfânta muceniță Tomaïda să ne ajute să ne creștem copiii cum trebuie și să-i fereasă de ispite, iar dacă sunt ispititi să-i ajute să rămână curați în fața lui Dumnezeu.

Maica Preoteasă

NIMICNICIE

Sunt doar femeie, Doamne,
Și mi-s atât de mică
precum în munte slovă de furnică.
Atâtă omenire e-n jurul meu, vezi bine,
cum o să afli și de mine ?
Creațiile Tale, ce minunate sănt
împodobind văzduhul
Și ape și pământ.
Eu sunt numai un nimeni:
privind, mă minunez
dar nu pot
nici cântarea măririi
s-o păstrează.
în marea-ți bunătate
ne-ai dat pe cruce Crist
Și tot mă'ntreb cu teamă
de știi că Eu exist.

Mă iartă, Doamne Sfinte,
sunt doar femeie mică:
mi-e teamă de'noptare
de hău
îmi este frică...

Iar Domnul bland, cu milă
a coborât aproape
Și mi-a întins o mână:
- Hai, umblă peste ape!
Puțină credincioasă, de ce te îndoiești?
Desferecă tăcerea înscrișă'n solzi de pești,
îți curățește gândul: e sfânta zi de Paști!
Eu te-am știut pe nume
'nainte să te naști!

Florica Bațu Ichim

SOLIA — THE HERALD
PO BOX 185
GRASS LAKE MI 49240-0185
USA

Periodicals
Postage Paid
at Jackson
and additional
offices

*****AUTO**MIXED ADC 481
SAMPLE
ORTHODOX INSTITUTE LIBRARY
2311 HEARST AVE
BERKELEY, CA 94709-1319

S# 104
P# 346
12